1911 — Ateitis — 1965

LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

LITHUANIAN R-CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

1965 SAUSIS — JANUARY Nr. 1

TURINYS

Ateitis — Komentarai 1
ASS Suvažiavimo Rezoliucijos 3
V. Bogutaitė — Atsisveikinimas (eil.) . . . 4
Algimantas Mackus 5
Dr. A. Sužiedėlis — Laiko dvasios iššauka . . 7
Vytautas Mačernis 11
Nerami dvasia 14
R. Šliažas — Spaudos apžvalga 15
A. Skirmuntaitė — ...bet, antra vertus... . . . 16
Antanas Razgaitis — Spyglio sargas 17
Mirga Pakalniškytė — Bejėgiškumas, Ironija (eil.) 19
Nijolė Girginaitė — Ieškant kelių į žmogų . 20
Mūsų organizacijoje 23
Vox Populi 25
J. Šoliūnas — Sportas 26
Nuo rytų iki vakarų 28
Administracija kalba . . . . . 4 tas v. psl.

Viršelis — moksleiviai ant Spyglio ežero, kursuose Dainavoje. Nuotrauka **Antano Razgaičio.**

ATEITIS YRA MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ SĄJUNGOS LEIDINYS

Vyr. red.: Skirmuntas Radvila
Red. nariai: Aušrelė Skirmuntaitė, Jonas Šoliūnas, Rimvydas Šliažas, Elena Bradūnaitė, Milda Pakalniškytė, Antanas Rauchas, Mirga Pakalniškytė, Leonas Valaitis.

★

Redakcijos adresas
"ATEITIS"
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

★

Published monthly, except. July and August by the Lithuanian Catholic Youth Association.

"A T E I T I S"
5725 So. Artesian Ave.
Chicago, Illinois 60629

Prenumerata metams $5.00
pagal JAV dol. kursą
Garbės prenumerata metams $10.00
Subscription $5.00 per year
Administracija:
5725 So. Artesian Ave.
Chicago, Illinois 60629

★

Second class postage paid at the Chicago Post Office

ATEITIS

PRAEITAIS METAIS

Praeitin nubildėjo 1964-ji metai. Pakėlėme taures už šiuos metus, linkėdami, kad jie būtų laimingi ir sėkmingi. Tačiau mes tokius linkėjimus buvome padarę ir praėjusiųjų metų sutikime. Rašymai, sūlymai, linkėjimai ir nutarimai buvo ir bus tik žodžių karuselė, jei jų neseks darbai. Atrodo, kad mūsuose dažnai žodžiai ir palieka tik sparnuotu kūriniu, nepasiekusiu šios varganos žemės.

Pernai pasaulyje daug kas krito. Užmarštin nuriedėjo diktatorius, kuris Jungtinėse Tautose pasaulį gąsdino bato daužymu stalan. Raudonosios Kinijos išalkusios minios garbino savo valdovus už atominės bombos išsprogdinimą. Senajame Vatikane krito senos religinių apeigų uždangos. Šitame krašte nuriedėjo Jim Crow (rasinės diskriminacijos simbolis) galva.

Tik ateitininkuose buvo ramu. Ir šita ramybė kelia mums rūpestį. Nėra abejonės, kad ir ateitininkija džiaugiasi Bažnyčios Suvažiavimo nutarimais, liečiančiais religinių apeigų pakeitimus. Visa tai gražu, gera ir džiugu. Tačiau pereitojo Bažnyčios Suvažiavimo svarstymuose mes pasigedome išsamesnio pasisakymo socialinio gyvenimo santvarkos klausimais. Ši problema yra aktuali ir svarbi. Tai krikščioniškojo pasaulio žaizda. Ją būtina gydyti. Keista, kad šiuo klausimu Bažnyčia lig šiol daugiau nesusirūpina, kai tuo tarpu iniciatyvą tebeturi komunistai.

Praktiškasis šio krašto prezidentas Lyndon B. Johnson surado priemones civilinių teisių projektą paversti įstatymu. Tokiu jo žygiu džiaugiasi netik šis kraštas, bet ir visas pasaulis. Tai didelė pažanga demokratiniame krašte. Tačiau įstatymas tebus tik popierinis tigras, jei ne meilė artimui, bet tik teisėmas ir kalėjimas bandys sulaužyti nežmoniškumą mūsų gyvenime.

Civilinių teisių atžvilgiu mes savo visuomenės tarpe pasigedome meilės žmogui. Kasdieniniai reiškiniai tai aiškiai byloja. Tik pakalbėkite su savo kaimynu apie negro lygiateisiškumą. Tik paminėkite apie juodo žmogaus teises į tą patį darbą, tas pačias sąlygas moksle, gyvenamosios vietovės pasirinkimą — pamatysite mūsų veidmainystę. Mes kovojame dėl savo krašto laisvės, bet tuo pačiu metu nenorime pripažinti pilnų žmogaus teisių juodaodžiui. Ir kas skaudžiausia, kad dalis ateitininkų netik kad nekovoja prieš tokį mūsų visuomenės nusistatymą, bet dažnai net jam pritaria. Todėl tikrai dėmesio vertas sendraugių ateitininkų suvažiavimo stiprus pasisakymas už civilines teises ir laisvę. Tas, kuris neigia pilną laisvę kitam, nėra pats tokios laisvės vertas.

Jau seniai pasaulį nuo mūsų krašto skiria geležinė uždanga. Lėtai, bet su beprotišku užsispyrimu mes statome kitą uždangą. Tai Tylos Uždanga. Ši uždanga yra taip pat lygiai pavojinga. Ji atima viltį laisvei iš mūsų pavergtųjų brolių.

Ir praėjusieji metai buvo vienas iš retežių ilgoje grandinėje, kurią mes ilginame, palikdami savo tikėjimo brolius beviltiškai kovai prieš tikėjimo naikinimą Lietuvoje. Jei lietuviškoji visuomenė tyli, tai tokios teisės negali turėti ateitininkija. Mūsų pareiga ne kalbėti, bet šaukte šaukti ir pasauliui pasakoti kaip yra tikėjimas naikinamas tų, kurie tik konstitucijoje kalba apie laisvę, o kalėjimuose laiko tikinčiuosius. Ateitininkai turi būti tie, kurie kerta duris geležinėje uždangoje, bet ne tie, kurie stato tylos sieną tarp savo kenčiančio krašto ir pasaulio.

Nubildėjo 1964-ji metai. Jie jau istorijoje. Idant mūsų linkėjimai šių metų proga nebūtų tušti, yra būtina atsiminti, kokie įvykiai sukėlė triukšmą pereitais metais ir griebtis darbų. Darbų daug ir uždaviniai dideli. Gražu, kad apie visa kalbame ir rašome. Bet, anot priežodžio, kalbos — pamoko, pavyzdžiai — patraukia. Ateitininkai savo pavyzdžiu turi tapti šių metų pavyzdžiu lietuviškai visuomenei.

MALDA UŽ KRIKŠČIONIŲ VIENYBĘ

Sausio 18-25 d. Katalikų Bažnyčia melsis už krikščionių vienybę — tuo metu vyksta Bažnyčios Vienybės Oktava. Tą pačią savaitę World Council of Churches skelbia maldos savaitę už krikščionių vienybę. Šiais metais maldoje ne vien tik prašysime, bet ir dėkosime, nes praėjusieji metai krikščionių vienybę regimai priartino.

Maldos savaitės mintis aiškiai matosi World Council of Churches atspausdintame lapelyje. Ketvirtai dienai skirta malda yra mokinių malda: "Dieve, padėk mums taip mylėti mūsų kitatikius brolius, kad mes norėtume būti su jais. Padėk mums būti su jais tokiu būdu, kad juos suprastume ir iš jų išmoktume. Dieve, padėk mums neniekinti ir nekovoti prieš tai, ko nesuprantam. Saugok mūsų kalbą, kad niekada netartume žiauraus žodžio, kuris yra netiesa, arba būdamas tiesa yra nepilna tiesa, arba būdamas pilna tiesa yra negailestingas: iš meilės Jėzui Kristui, mūsų Viešpačiui. Amen."

ŽINGSNIS ARTYN

Chicagoje sausio 9 d. įvyko svarbus Amerikos Lietuvių Tarybos ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pasitarimas, kuriame dalyvavo Lietuvių Bendruomenės ir diplomatinės tarnybos atstovai. Susitarta, kad Vasario 16 minėjimuose JAV renkamos aukos bus įteikiamos ALTui, kuris pasižada duosniau remti kitus politinės veiklos organus. Susita-

LIETUVOS NACIONALINĖ MARIJAUS BIBLIOTEKA

rimo detalės nepaskelbtos. Šį ir kiekvieną žingsnį artyn prie lietuvių politinio darbo susivienijimo galime tik sveikinti.

DALYVIAI APIE KURSUS

"Jūs kalbat apie tai, kas jums yra nežinoma ir nesuprantama". Šitai buvo iškelta vieno vyresnio amžiaus žmogaus, dalyvavusio moksleivių ateitininkų žiemos kursuose. Taip pagalvos gal ir dažnas šiame numeryje skaitydamas kursų aprašymus. Tai turėdamas minty gal ir nuspręs, kad kursai visiškai be prasmės ir jokios naudos. Tad norėtume kelis neaiškumus dabar išaiškinti.

Pirma, į šiuos kursus susirinko nemažas moksleivių būrys. Kiekvienas kuo nors skiriasi nuo kitų. Vienas vienoj srity daugiau nusimano, kitas kitoj. Čia ir yra tikslu, kad visi pasidalintumėm savo žiniom ir iš kitų pasisemtumėm naujų. Tad mums niekas tikrai negali sakyt, "Jūs nežinote, apie ką kalbate". Gal visi nežinom, bet vienas kitas vis šiek tiek daugiau nusimano ir savo žinias perduoda kitiems.

Tiesa, mes gal neišsprendžiam bado ar ekonomijos problemų Afrikoj ar kokioj Indijoj. Tačiau mūsų akiratis šiek tiek padidėja ir mums daug aiškiau prieš akis stovi minėtos padėtys. Gal mes niekad į tokią Braziliją nenuvažiuosim padėti badaujantiems, bet mes geriau suprasim tuos, kurie važiuoja. Taip pat mes gal niekad milijonų nepaaukosim šelpti raupsuotųjų, bet ką duosim, duosim geriau suprasdami tų centų vertę vargšams.

Antra, iš tik ką minėtų pavyzdžių matome, kad kursai padeda mums geriau suprasti ir įsisąmoninti ateitininkų principus. Katalikiškumas kaip tik yra brolių meilė, kurią mes turime širdyse užjausdami kitų kančias. Inteligentiškumas — savo minčių pasidalinimas. Tautiškumas — geresnis supratimas tėvynės problemų ir mūsų pareigų jai. Tokiam būriui susirinkus, daug aiškesnė pasidaro ir šeimyniškumo ir visuomeniškumo reikšmė.

Kas vistiek nesutinka ir mano, kad kursai be jokios vertės, tai praverstų pagalvoti — ką būtų tie moksleiviai atsiekę per tas keletą dienų, jei būtų likę namie? Tikriausia, ištisai prie televizijos būtų pramoksoję.

Tiesa, galbūt nebuvo viskas tobula ir galėtų būt daug pagerinimų. Tačiau šito skatinami turėtume ateity pramatyti panašius projektus ne tik žiemą, bet ir vasarą.

SUŽALOTI VAIKAI

Savaitraštis "Time" savo sausio 8 numeryje pateikia sukrečiantį reportažą. American Humane Association 1962 metų laikraščiuose atrado 662 pranešimus apie tėvų sumuštus, apdegintus, prigirdytus, subadytus ir uždusintus vaikus. Dauguma šių aukų neturėjo keturių metų — ketvirtadalis nelaimingųjų mirė. Kaikurių žinovų nuomone, nuo tėvų žiaurumo kasmet miršta iki 10,000 vaikų. Jei reportažas sukrečia, tai tiesiog pyktį kelia trys vaikučių nuotraukos: dviejų metų mergytė su amputuota ranka, mėlynėmis numargintas kūdikis, sudaužytu veidu keturių metų berniukas.

Tokį reportažą perskaitęs niekuomet negalėsi ramiai klausytis tų, kurie fizinę bausmę laiko auklėjimo priemone. Prieš vaiką pakelta letena tik rodo suaugusio auklėtojo bankrotą. Jei priėjome išvados, kad gėda suaugusį žmogų rykštėmis plakti, nustokime su nostalgija kalbėję apie diržo auklėjamąją galią.

MALONIOS ŽINIOS IŠ ROMOS

Prieš kiek laiko mus pasiekė trys džiugios žinios iš Romos, kuriomis norime su skaitytojais pasidalinti:

Turime naują lietuvį vyskupą — kun. Pranas Brazys, MIC, vasario 14 d. Romoje bus konsekruotas. Sveikiname naująjį vyskupą. Jis skiriamas rūpintis Europos lietuvių sielovada. Šia proga prisimintina, kad jau 1951 metais vyskupas Vincentas Brizgys popiežiaus Pijaus XII buvo skirtas rūpintis už Europos ribų gyvenančių lietuvių sielovada.

Antroji žinia: praplėsta ir sustiprinta Lietuvos atstovybė prie Vatikano, užtikrinant atstovybės tęstinumą. Esame dėkingi Vatikano atsakingiems žmonėms už tokį prielankumo lietuviams pareiškimą.

Vienas iš įtakingųjų Vatikano vyrų — kongregacijos nepaprastiems reikalams vedėjas arkivyskupas Samore — atvyksta į JAV, kur dalyvaus abiejų Amerikų vyskupų suvažiavime. Sausio mėnesio gale atvyksta į Chicagą, kur jis bus lietuvių šauniai sutiktas. Sveikiname svečią iš Vatikano.

CARE

Prieš keliolika metų CARE buvo magiškas žodis ant kartoninės dėžės. Ką CARE paketai išalkusiam DP reiškė dabar jau net sunku įsivaizduoti. Ir šiom dienom amerikiečiai siunčia CARE paketus — ne vien Europai, bet visam pasauliui: Afganistanui, Alžyrui, Ceilonui, Čilei, Colombijai, Costa Ricai, Cyprui, Dominikonų Respublikai, Ekvadorui, Egiptui-Gazai, Filipinams, Graikijai, Guatemalai, Haiti, Hondurui, Britų Hondurui, Hong Kong, Indijai, Iranui, Italijai, Izraeliui, Jordanui, Jugoslavijai, Korėjai, Lenkijai, Liberijai, Libijai, Macau, Malaysijai, Meksikai, Pakistanui, Panamai, Sierra Leone, Tunisijai, Turkijai, Vietnamui.

CARE yra sutrumpinimas Cooperative for American Relief Everywhere, kurį sudaro 26 JAV šalpos organizacijos (jų tarpe ir mūsų BALF). CARE įsteigta 1945.XI.27. Washingtone su tikslu persiųsti maisto ir drabužių siuntinius amerikiečių giminėms karo sugriautoj Europoj. Pirmieji siuntiniai Europą pasiekė 1946.V.11. Nuo to laiko CARE yra persiuntusi 674 milijonus dolerių vertės maisto, drabužių ir įrankių į keturis kontinentus. Nuo 1962 m. CARE savo globon yra paėmusi medicinos paramos sąjūdį MEDICO (kurio steigėjų tarpe buvo dr. Thomas Dooley).

Šiuo metu CARE darbas vykdomas trijomis progomis: Food Crusade, Self-Help Fund ir MEDICO. 1964-65 metais norima išsiųsti 6.5 milijo-

nų maisto paketų, kurie pavalgydins 37 milijonus badaujančių žmonių 34 valstybėse. Kiekvienas paketas kainuoja vienas doleris — jį sudaro JAV žemės ūkio pertekliaus produktai (miltai, kukurūzų kruopos, pieno milteliai, alyva) bei maisto dėžutės. Aukotojas gali nurodyti kraštą, kuriam bus siunčiami jo aukoti maisto siuntiniai. Self-Help Fund yra sekantis žingsnis: žmogų pavalgydinus rūpintis, kad jis gautų galimybę pats duoną užsidirbti. Daugiau kaip pusė visų žemės gyventojų uždirba mažiau šimto dolerių per metus, nemoka nei rašyti, nei skaityti. Jiems reikalingas mokslas amatui ir įrankiai. CARE talkina atskirų kraštų vyriausybėms siųsdama įrankių siuntinius — $1 mokyklos reikmenų siuntinius, $2 daržovių sėklų siuntinius, $115 plytų gaminimo mašinų siuntinius, minint tik kelias rūšis standartinių siuntinių. Iš Self-Help Fund perkami veisliniai galvijai, vaistai, techninės knygos, net motorizuotos medicinos klinikos (kurios kaštuota virš 11 tūkstančių dolerių kiekviena). Tas pats fondas siunčia amerikiečius specialistus gydytojus, gailestingąsias seseris ir technikus į ekonominiai neišvystytus kraštus, kad įsteigtų ligonines ir paruoštų joms vietinį personalą.

Prie CARE projektų kviečiamas prisidėti kiekvienas amerikietis. Krašto vyriausybė darbui talkina leisdama aukas nurašyti nuo pajamų mokesčių. Būtų labai prasminga, jei mes, kurie kadaise CARE paketais buvome nuo alkio išgelbėti, kasmet vis labiau pradėtume CARE darbą savo doleriais remti. Aukodami ne tik padėkosim tiems, kurie mus varge rėmė, bet taip pat ištiesim pagalbos ranką tiems mūsų broliams, kurių vargas šaukte mūsų šaukias. Aukas galima siųsti CARE centrinei įstaigai adresu: CARE, 660 First Avenue, New York, N.Y. 10016.

TARYBOS RINKIMAI

Ateinantieji Ateitininkų Federacijos Tarybos rinkimai yra neeilinis ir svar bus įvykis. Vyriausioji rinkimų komisija tikisi, kad iki kovo galo ar balandžio pradžios suspės išsiuntinėti visiems ateitininkams balsavimo lapelius. Todėl, jau dabar laikas raginti visus ateitininkus atlikti savo organizacinę pareigą ir gavus balsavimo lapelį, jo neužmesti, bet pabalsuoti ir grąžinti savo krašto rinkimų komisijai.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJOS

Ateitininkų Sendraugių Sąjungos suvažiavimas 1964 lapkričio 27-29 dienomis Clevelande, išklausęs centro valdybos ir skyrių pranešimų, apsvarstęs paskaitose ir diskusijose keltas mintis, pasisako:

Ateitininkai sendraugiai veikia ne savyje, bet lietuvių išeivijoje. Visu ryškumu pabrėžus mūsų ideologijos įpareigojimą, kad "ateitininkas dalyvauja viešame gyvenime, stengdamasis jį formuoti teisės, tvarkos ir solidarumo principais", į veiklą einama su artimo meile, atvirumu ir su pagarba kitaip galvojančiam.

Sendraugiai ateitininkai aktyviai reiškiasi lietuvių išeivijos organizacijose, Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje ir remia aukščiausiąjį Lietuvos laisvės kovos organą, Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą bei kitas šios kovos institucijas.

Ateitininkai, gimę kovai su Lietuvon besiveržiančiu ateizmu, ir dabar rūpinasi sudaryti atsparą toms įtakoms, kurios silpnina religijos bei dorovės pagrindus, kurios atvirai skatina Dievą ignoruoti, ir kuriomis Jo vardas ir malda šalinami iš viešojo gyvenimo.

Sendraugiai ateitininkai neatpalaiduojami nuo rūpesčių, susijusių su katalikų akcija. Todėl jų jėgų reikia lietuvių parapijoms, liturginiam atsinaujinimui ir apskritai toms epochinėms reformoms, kurios gimsta ir bręsta ryšium su Katalikų Bažnyčios Vatikano Suvažiavimu.

Bažnyčios Suvažiavimo priimta santykių su nekrikščionimis deklaracija mūsų buvo seniai laukta. Laukiame Bažnyčios Suvažiavimo pasisakymo žmogaus sąžinės laisvės klausimu. Esame tikri, kad jis palengvins kelią krikščionių vienybei.

Savo tautos nelaimėje patys patyrę, kad be laisvės nėra įmanoma žmogiškoji egzistencija, ateitininkai sendraugiai džiaugiasi kiekvienu individo ar kolektyvo laisvės laimėjimu. Ateitininkai yra patenkinti priimtu civilinių teisių įstatymu ir pabrėžia, kad susirūpinimas žmogaus teisėmis yra mūsų reikalas ir šiuo atveju. Ateitininkai tiki, kad šis laimėjimas stiprina viltį laisvės ir žmogiškųjų teisių įgyvendinimui visame pasaulyje.

Visais šiais atžvilgiais gyvenimas iš visų reikalauja ypatingo atsidėjimo ir pastangų. Visa Kristuje atnaujinimo idealas ateitininkus sendraugius įpareigoja šiems siekiams. Mes prašome visų lietuvių maldos, paramos ir pritarimo šio idealo kelyje.

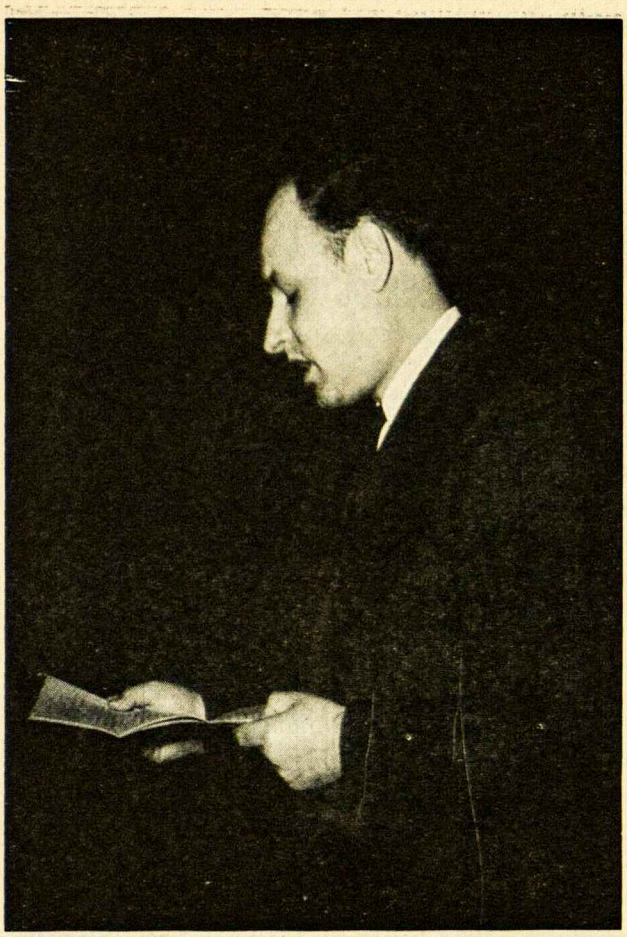

VITALIJA BOGUTAITĖ

atsisveikinimas

Algimantui Mackui

Juodieji angelai trimitais pridengė
paraudusias akis ir ašarų nerodė,
kad mes galėtumėm raudoti,
kad mūsų ašaros nubirę atsimuštų
į sustingusią žemę,
bet verkti mes daugiau negalim.
Mūsų ašaros išdžiūvo.
Mūsų skruostai sūrūs.

Sunku atsisveikinti išėjusį,
sunku šaukti negrįžtantį.
Žemė trapi ir suskilus
lyg po didelės sausros,
verkia ir dejuoja,
priimdama amžinam poilsiui ąžuolo karstą,
o mes stovim ir žiūrim netikėdami,
kaip pro mūsų akis eina draugai —

Sugrįžkite, mano seserys,
dramblio kaulo krašto dukterys,
prikimusiais balsais raudokit:
mūsų brolis mirė,
brolio nebėra,
brolis greit neprisikels.

Jums buvo liepta mirusius palaidoti.
Palaidot poilsiui, ramybei.
Kalbėkit Amžiną Atilsį, kasant duobę.
Kalbėkit Amžiną Atilsį, atsisveikinant.
Amžiną, neatšaukiamą rankų ir kojų poilsį
baltajam broliui.

Mes gimėme paženklinti malda.
Žiemos ir vasaros malda,
tikėjimo ir klydimo,
ieškojimo ir radimo malda.
Šaukit, juodos seserys, raudokit,
žemė trapi ir suskilus
laukia lietaus.

Į Naujuosius Metus žengiame liūdni ir praradimo supurtyti. Algimantas Mackus jau nebedainuos mums neornamentuotos generacijos raudų. Mūsų kartos rūpesčių išsakytojo jau nėra. Šalta ir tolima automobilių katastrofų statistika gruodžio 28-tą dieną staiga virto artimu smūgiu. Žuvo poetas.

Ką mes praradome? Artimą žmogų? Taip. Bet ar neskyrė mus ideologija ir organizacinė priklausomybė? Skyrė, bet svarbiau ne tai kas skiria, o tai kas jungia. Ypač tuomet, kai mirtis įsisuka mūsų tarpan. Taip, artimą. Mus jungė atvirumas, jungė meilė ir respektas žmogui, meilė ir darbas savai kultūrai. Jungė ir ryžtas bendradarbiauti ten, kur bendrų pastangų reikėjo: dar skamba mums Algimanto Mackaus šilti žodžiai, tarti šiam žurnalui pereito rudens Santaros suvažiavime.

Skaudu, netekus savo kartos jauno žmogaus. Dar skaudžiau, kad netekome poeto. Algimantas Mackus autentišku ir svariu poezijos žodžiu neištrinamai įrėžė savo vardą mūsų literatūroje. Mirtis, tiesa, neatėmė iš mūsų to, ką poetas sukūrė: mums liko poezijos rinkiniai "Jo yra žemė", "Neornamentuotos kalbos generacija ir augintiniai" ir vėlesnieji posmai, kurie dabar skamba, kaip įvykusios katastrofos pranašystė. Tai brandus kūrybos derlius. Tačiau poetas dar nebuvo sustojęs savo atsiekime, dar nebuvo padėjęs taško kūrybiniam ieškojimui. Jis dar daug žadėjo. Užtat jo netekimas yra toks didelis nuostolis mūsų literatūrai.

Didelis nuostolis ir mūsų kartai, nes Mackus buvo mūsų kartos poetas. Jo poezijoj mes matėme save — neatšaukiamai užangažuotus tautiniu paveldėjimu ir žudančiai traukiamus aplinkos pažadų. Šią savo kartos dilemą mes dažnai bandėme išsakyti publicistiniu žodžiu, ar visuomeniniu maištu. Bet mūsų žodžiai skambėjo patetiškai ir neįtikinamai. Reikėjo poeto, reikėjo poezijos žodžio tobulam išsakymui. Tą žodį tarė Mackus. Jis padėjo mums geriau pažinti save, jis priartino mus prie pilnesnio savo kartos suvokimo. Už tai mes jam liekame dėkingi. Už tai mes jį dar ilgai minėsime, panašiai kaip kad prieš mus atėjusi karta mini Mačernį.

Kai siaubinga katastrofos žinia užklupo mus Dainavos salėje, ir kai mes sustojome tyliam susikaupimui, pro maldos žodžius skverbėsi klausimas — kodėl? Kodėl buvo lemta? Norisi įžvelgti prasmę šiame skaudžiame praradime. Bet tikrasis atsakymas paslėptas nuo mūsų. Atsakymą galime tik spėlioti, netekimo smūgį tildant viltimi. Gal Algimanto Mackaus netekimas paskatins mūsų kartą vertam savęs įprasminimui kūrybiniu darbu? Gal jis tikrai bus mūsų kartai Mačerniu, gal po jo seks mūsų kartos žemininkai?

Gyvenimas eina toliau. Mirtis supurto, bet mirtis ir įpareigoja.

ALGIMANTAS MACKUS

liaudiškoji

Ne suvisam išėjo,
tik suvisam negrįžo,
ošia medeliai,
ošia kirtėjai
iš liaudiškų kapų.

Pulki, mergele,
pulki, jaunoji,
į gilų vandenėlį,

kur lelija siūbuoja,
kur akmenėliai žydi,
kur debesėliai lyja.

Nebūk, mergele,
nebūk, jaunoji,
ant vėstančios smiltelės,

pulki, mergele,
pulki, jauunoji,
į gilų vandenėlį

saulelės paieškoti,
saulužės nebegrįžti.

MŪSŲ VASAROS PRASLINKO NESUSITIKUSIOS

Grindinio akmenys mėnesienoje skambėjo
vandeniu,
pilamu į medinius kaimiečių kibirus.
Buvau alkanas ir ištroškęs.

Dievas ant šalto žemės šešėlio atvėrė šaltinį
ir pratęsė žemės šešėlį iki manęs
ir juo užklojo mane ir juo paruošė mirčiai.

Grįšiu nieko neradęs ir nieko nepalinksminęs.
Gal Tu ir gimei ir gal Tavo tvarte
yra šviežaus vasaros šieno kvapas.

Aš irgi gimiau vasaros karšty — vasary.
Todėl nenuostabu, kad mūsų vasaros
praslinko nesusitikusios.

PO AUDROS

Paskubom išmėtytos kalnėnų pintinėlės,
dubenėliai su vakarykščio maisto liekanom
ir ant retų krūmokšnių smulkios sniego gniūžtės
kaip kalnėno ašaros,
sekmadienį skurdžion trobelėn
neatsinešusio pašventinto vandens.
Kukli kalnėnų koplytėlė
su šviesiom procesijų vėliavom
ir geltono vaško žvakėm
nubrido į naktį.
Tik skardūs galvijų skambalėliai
ataidi iš tuščių kaimų,
tik suledėję slidžių kaspinai,
tarpukalnėje pakirsti, nulūžta.

TĖVAS

Skaityk mano meilę,
užrašytą pirštais
geležies neliejusiais;
skaityk mano žodį
neužgrūdintom rankom
meilę palietusį.

Sakiau: būsiu geležies apdirbėjas,
liesiu žaižaruojančią geležį,
kad užsigrūdintų rankos
žemei mylėti.

Sakiau: pirštais žaižaruojančią geležį lenksiu
į nedūžtantį žaislą
luošam savo sūnui,
kad sūnus užsigrūdintų
tėvui mylėti.

Netapau geležies apdirbėjas,
neišliejau nedūžtančio žaislo,
neužgrūdinau rankų
žemei mylėti.

Suspėjau paduoti
luošam neūžaugai sūnui
neužgrūdintą meilę
medienos paviršiuje
įskaptuotam eilėrašty.

PO IŠSISKYRIMO

Jau mes nutolome.
Tėra ramus vidurdienis:
pavasario lietus čiurlena
pražydusiom alyvų šakomis,
žalioj žolėj negyvas
paukštis pakelia sparnus
ir išskrenda ieškoti
savo kapui vietos.

Algimantas Mackus (gimęs 1932 m. vasario mėn. 11 d. Pagėgiuose, tragiškai žuvęs 1964 m. gruodžio mėn. 28 d. Chicagoje) poetas, literatūros kritikas ir Margučio žurnalo redaktorius.

Aukštesnįjį mokslą ėjo Vilniaus, Wuerzburgo, Schweinfurto ir Schwaeb. Gmuende gimnazijose. Chicagoje lankė Roosevelt universitetą.

Buvo Aidų, Dirvos, Draugo, Literatūros Lankų, Naujienų, Margučio ir Metmenų bendradarbis.

Išleido eilėraščių rinkinius **Elegijos** (Algimanto Pagėgio vardu), **Jo yra žemė** ir **Neornamentuotos kalbos generacija ir augintiniai.**

Vienas veikliausių visuomenininkų Santaros-Šviesos Federacijoje. Ypatingai daug rūpinosi lietuviškos literatūros leidimu.

Nuotrauka P. Petručio

laiko dvasios iššauka

DR. ANTANAS SUŽIEDĖLIS

Dr. Antano Sužiedėlio paskaita buvo skaityta sendraugių ateitininkų suvažiavime Clevelande.

Jei saulėtą, malonią dieną sutinki nelabai pažįstamą žmogų ir, pradėdamas užvesti pokalbį, sakai: "graži diena", gali susilaukti trejopo atsakymo. Vienas sakys: tikrai gražu, malonu. Kitas veikiau sakys: seniai jau taip gražu bebuvo; arba — kažin kaip ilgai ištęsės; arba — būtų geriau, jei taip gražu būtų savaitgalio metu, o ne šiokią dieną. O trečias ims ir paaiškins: gražu ne todėl, kad temperatūra gera, bet dėl to, kad sausa, žemas reliatyvus oro drėgnumas.

Psichologai šitas variacijas vadina atsiliepimo paruoštimi (angliškai **response set**), t.y. linkimu sutikti arba nesutikti, pritarti ar paabejoti, "paantrinti" ar pasipriešinti. Ta paruoštis, palinkimas vienaip ar kitaip atsiliepti, dažnai atspindi bendrą požiūrį, nusiteikimą, "atsinešimą" į gyvenimą. Vienas labiau linkęs žvelgti pozityviai, ieškodamas gerųjų pusių, net jei ir kritikuodamas; linkęs vertinti dalykus optimistiškai, jei kartais ir naiviai; linkęs, jei ir dvejodamas, sakyti "taip", tikėdamas viskam išeisiant į gera. Kitas linkęs gyveniman žiūrėti atsargiau, veikiau išgirsdamas argumentus **prieš** kokį veiksmą; linkęs susilaikyti, pristabdyti, perspėti; linkęs, jei kritikuoja, pabrėžti negatyviąsias puses. Trečias gi nesiskubina nei pritarti nei pasipriešinti, nesiūlo nuomonės nei "taip" nei "ne"; jis visados nori apžiūrėti visas puses, visas galimybes, kibti į dalykus iš pagrindų — ir tai kartais iš išminties, o kartais iš baimės, nenorėdamas ar negalėdamas vienaip ar kitaip nusistatyti.

Pritapti laiko dvasiai

Į klausimą — "ar mūsų organizacija, šiuo metu ir šiomis sąlygomis, turi pritapti laiko dvasiai?" — taip pat susilauktume tokių trejopų atsakymų. Vieni sakytų — savaime aišku, organizacija gyva tol, kol ji gyvuoja **dabartyje,** šiame laike, šiose sąlygose, šiuo metu. Antrieji sakytų — anaiptol; sąlygose, kuriose esame, laike, kuriam gyvename, mūsų uždavinys kaip tik **nepritapti,** o su laikine dvasia **kovoti;** ateitininkai, vedami amžinų tikslų ir idėjų, negali taikytis prie kasdienos siūbavimų, ypač šiame reliatyvizmo amžiuje. Tretieji gi sakytų — klausimas visai neaiškus ir nelabai prasmingas, ir atsakymas nei "taip" nei "ne", nes nežinome, kas turima galvoj, kai sakoma **laiko dvasia,** nei kokia ta dvasia šiandien, nei ką reiškia **pritapti.**

Galėtume ilgai aiškintis, kas iš tikrųjų yra laiko dvasia, ir kažin ar pavyktų veikiai susitarti, nes į klausimą galima žiūrėti ir iš politinio, ir istorinio, ir sociologinio žvilgio. Klausimas iš tiesų ne vienas, o jų eibė: kas laiko dvasią įtaigoja? kokiu procesu ji sklinda? kaip ir kas ją pakeičia? ir t.t. Bet suvažiavome čia ne tokiems svariems apsvarstymams, ne abstrakcijų akademijai, o konkrečiam žvilgiui į šios dienos aktualias mūsų reikmes. Taigi nebandę pasiūlyti aštrių apybraižų-definicijų, neieškoję taiklių semantinių plonybių, pažiūrėkime į laiko dvasią tiesioginiu, patirtiniu žvilgiu.

Kas pasaulyje vyksta?

Pažiūrėkime taigi, kas aplinkui dedasi. Kas vyksta šiuo metu, kas pagauna žmonijos vaizduotę? Dygsta naujos tautos kasmet; gal nepasiruošusios, gal žalios, mūsų akimis gal dar pusiau laukinės, bet dygsta. Dedamos didžiausios pastangos, liejama ištekliai erdvių tyrinėjimams. Skelbiami karai skurdui, ir talkos taikai; gimsta įvairūs savitarpio pagalbos planai. Bažnyčia jau treti metai vykdo atsinaujinimo suvažiavimą. Pažiūrėkime taip pat — kas šito meto, šito laiko pranašieji žmonės? Neturiu jokios abejonės, kad du, kurie pasaulio piliečių būtų nubalsuoti, kaip labiausiai atšviečiantys laiko dvasią, tai popiežius Jonas ir prezidentas Kennedy.

Kas visame šitame yra bendro? Bendra, atrodytų, yra tai, kad visi šitie vyksmai ir šitie žmonės liudija, žymi tam tikrą besąlyginį pozityvumą. Pasisakoma už veiksmą, akciją, tikint, nors ir neperprantant, to veiksmo tikslumu. Nors niekas negali suvokti, nei užtikrinti kelionės į mėnulį tikrosios vertės, be jokių rezervų pasisakoma už kelionę. Tiesiog neįsivaizduojamas būtų bet koks kitas, kaip tik besąlyginio užsiangažavimo, sprendimas. Rodos, nebūtų kvaila programa visų pirma erdves tyrinėti raketomis ir siuntomis be pilotų, išspręsti visą eilę nežinomųjų, ir gal tada, su daug didesniu tikrumu, paleist keliauti žmogų, o tuo tarpu sutaupytas jėgas ir išteklius skirti kovai su ligomis, alkiu ir su kitokiomis žmonijos bėdomis. Bet ta alternatyva yra šiam amžiui visiškai nepriimtina ir, manyčiau, ne vien dėl Rytų-Vakarų konkurencijos; nepriimtina ir neįsivaizduojama todėl, kad tai reikštų ribotis, reikštų tvardytis, nedaryti to, kas galima padaryti. Gyvename taigi amžiuje, kuriame nepopuliariausias dalykas yra pasisakyti prieš ką nors.

Tobulesnis amžiaus akcijos, pozityvumo pavyzdys, negu kelionė į mėnulį, yra patsai Antrasis Vatikano Suvažiavimas. Tai gal pats geriausias laiko dvasios, pasaulio stiliaus rodiklis, nes Suvažiavimas ne tik savo universalumu atspindi viso pasaulio bendrus rūpesčius, skirtumus, vyraujančias nuotaikas, bet savo svarumu neabejotinai yra ir pačios laiko dvasios kūrėjas. Kokią dvasią Suvažiavimas pasauliui atšviečia? Vyksta jisai jau trejus metus, ir priimta, pabalsuota eilė schemų, klausimų, bet tuo tarpu, bent iki manęs, eilinio piliečio, neatėjo nė aido jokio naujo suvaržymo, jokio draudimo, perspėjimo, įsakymo. Jei ankstyvesniesiems suvažiavimams buvo charakteringa tai, kad jie vyko opozicijos dvasioje, kad jie buvo atsakymai, reakcija į kurią to amžiaus piktybę, krizę, tai šitajam Suvažiavimui charakteringiausia kaip tik pozicija, iniciatyva. Ir popiežiaus Jono XXIII patrauklumas pasauliui, lygiu būdu, buvo jo paruoštis, veikumas teigiamam sprendimui. Skaitėme, su kokiu entuziazmu popiežius Jonas pagavo pačią Suvažiavimo mintį — jis instinktyviai tarė "taip", ir didžiausi argumentai Suvažiavimo nekviesti, o jų be abejo buvo, prieš popiežiaus Jono teigiamumo jėgą nubluko.

Veiksmo pirmenybė

Šitą bendrąją mūsų amžiaus linktį — favorizuoti atsakymą "taip", sprendžiant aktualiąsias problemas, galėtume pagrįsti pavyzdžiais iš įvairių gyvenimo plotmių. Nesiekiame tačiau čia savo tezės įrodyti, o verčiau parodyti laiko dvasios, kaip ją mes suprantame, ne vien bendrąjį pobūdį, bet ir kai kuriuos specifinius aspektus. Taigi kokios yra mūsų laiko dvasios žymės, jos reiškimosi charakteristikos, apraiškos?

Visų pirma, šio laiko dvasia žymisi **veiksmo, ne minties pirmenybe.** Veikumas atsakyti "taip" rezultate žmogų angažuoja veiksmui anksčiau, negu linkimas atsakyti "ne", tai savaime aišku. Ne šio amžiaus stiliuje yra pirma išgalvoti, paskiau atlikti. Laiko dvasiai geriau atitinka **bandyti ir galvoti.** Tai yra buvę ir su popiežiaus Jono Suvažiavimu, ir prezidento Kennedy "let's get the country moving again." Pirmiau užsiangažavimas, tada analizė. Pirmasis gi veiksmas grindžiamas ne analize, o daugiau intuityviu pažinimu, bendra nuovoka (angliškai **common sense**). Labai įdomus pavyzdys — Bažnyčios Suvažiavimo šios trečiosios sesijos paskutinės dvi dienos, kai popiežiui buvo įteikta peticija leisti balsuoti **už** religijų laisvę. Tai siūlymas veiksmui, paremtam bendra nuovoka (juk kam neaišku, bendrai paėmus, kad religijoje negali būti prievartos?), kurį sektų galvojimo, ir svarstymo, ir formulacijos darbas, tą veiksmą įteisinąs. Laiko dvasia taigi sega medalį pirmoje vietoje ne mąstytojui (tam, kuris viską išaiškina), bet sprendėjui (tam, kuris moka pasakyti "taip" kaip tik tada, kai toli gražu neviskas aišku).

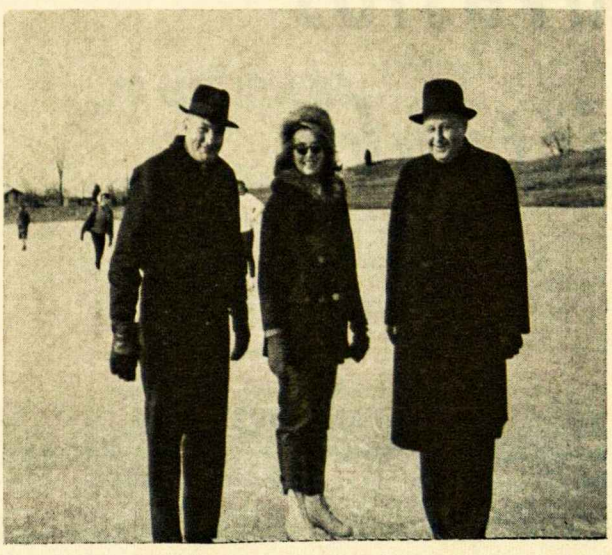

Nekantrumas ir autoritetas

Kaip laiko dvasia diktuoja veiksmo, ne minties pirmenybę, taip ji tuo pačiu ruožtu pasižymi nekantrumu. Amerikos kardinolai surinko virš tūkstančio parašų toj peticijoj, kad deklaracija už religijos laisvę būtų balsuojama **dabar.** Negrai nori lygybės **dabar.** Mėnulį turime pasiekti 1970-tais metais. Išgyvename taigi labai akylų laiko pajautimą. Jei kadaise katedros buvo statomos per ištisą šimtmetį ar ilgiau, tai dabar toks projektas neįsivaizduojamas. Penkiolika metų priekin rodosi amžinybė. Daugumai žmonių yra totali paguoda, kad Kinija dar neturės megatoninių bombų bent dešimtį metų.

Laiko dvasia pasižymi **autoriteto** svarbos ir svaros **mažėjimu.** Tai natūrali išplauka fakto, kad autoriteto, kaip pažinimo, informacijos šaltinio, vis mažiau tebereikia. Jei kadaise apie Afriką rinkomės žinių iš profesoriaus Pakšto kelionių, tai po poros metų betkada galėsime pasižiūrėti, kas ten vyksta tuo pačiu momentu, ir pasižiūrėti dargi spalvotai. Turėdamas daugiau informacijos bendrai nuovokai, žmogus natūraliai veikiau jaučiasi kvalifikuotas patsai pasakyti "taip" ar "ne". Autoritetas taigi nebegali grįstis geresne informacija, o pasiteisina tik geresniu sprendimu. Autoriteto įtaiga elgsenai todėl pastoviai mažėja ir mažės.

Autoriteto svara mažėja ir todėl, kad tradiciškai autoritetas buvo glaudžiai susietas su elgsenos ribų apibrėžimu, kai tuo tarpu dabartinio laiko dvasia — tas teigiamas palinkimas **aprobuoti** — kviečia būties ir elgsenos **ribas plėsti,** bandyti jų tamprumą. Kennedy **New Frontier** terminas laiko dvasią atitiko ir ją gerai charakterizuoja. Jaučiama kažkaip, kad senos ribos pragyventos, kad jos suskylėjo ir suminkštėjo, ir kad netik galima, bet reikia, lipt per tą seną tvorą ir užsibrėžt didesnį lauką. Naujų ribų ieškojimas atliepia staigiai ir keleriopai paaugusį žmogaus pasaulį. Greitu laiku, kiekvienas žmogus, komunikacijos, ryšių prasme, bus kiekvieno kito kaimynas. Ir jei anksčiau tie kaimynai gal turėjo gerokai skirtingas ribų apybraižas, jų sugretinimas neišvengiamai įžiebs abiejuose ribų bandymo periodą.

Pasaulis — vieša aikštė

Norėtume paminėti ir dar vieną dabartinio pasaulio stiliaus žymę. Tai atvirumas, ekstravertiškumas. Jei jau kas nepopuliaru, tai nepopuliariausia yra betkoks slaptumas, uždarumas, ekskliuzyvumas. Ar galima būtų šiandien įsivaizduoti Vatikano Suvažiavimą be kitatikių stebėtojų, be kasdieninių reportažų? Ar suvažiavimą, kurio visi svarstymai būtų buvę slapti ir nutarimai nežinomi iki 1966 metų? Atvirumas iš tikrųjų gal pati ryškiausia, naujausia dabartinio laiko charakteristika. Mėgstam ar ne, pasaulis greitai darosi viena vieša aikštė, kur ne tik individai, bet ir kolektyvai negalės išsilaikyti uždaram formate. Jei dar labai neseniai atrodė reikšminga, gal net inspiruojanti, popiežiaus rolė kaip Vatikano savanorio kalinio, žyminti Bažnyčios centriškumą — pasaulis ateina Bažnyčion — tai šiandien tokia rolė atrodytų bereikšmiai pretenzinga. Šiandienos formulė — Bažnyčia eina į pasaulį, su pačiu popiežium priešaky.

Šias laiko dvasios charakteristikas — veiksmo, ne minties pirmenybę, ribų bandymą, akylų laiko pajautimą, atvirumą, autoriteto mažėjimą — kai kam gal pirštųsi vadinti laiko vertybėmis. Man atrodo, kad tai rodytų labai klaidingą laiko dvasios apraiškų supratimą, implikuojantį, kad jose yra kas nors pagrindiniai gero ar blogo. Nei ribų bandymas, nekantrumas, autoriteto mažinimas yra savaime blogi dalykai, nei atvirumas, veiksmingumas savaime geri. Ribų bandymas, kraštutiniame laipsnyje, be abejo, gali vesti į chaosą ir netvarką; bet, kita vertus, ribų visiškas nebandymas neleistų žmogui iš lopšio išlipti. Autoriteto sekimas nėra jokia dorybė, jei sekamas netikęs autoritetas. Kas sekė Hitlerį, darė blogai. Bet kas neklauso tėvo, motinos, daro blogai. Kantrumas irgi nėra dorybė, o laiko gaišinimas, jei esama kantriam dėl neverto daikto. Laiko dvasios savybės taigi yra formos, stiliaus, būdo reikalas, ne esmės.

Susumuojant tezės "majorinę" prielaidą — gyvename laike, kuris akcentuoja teigiamą, pabrėžia pozityvų, pasisako **už,** balsuoja **taip.** Ar važiuosime į mėnulį, nors galėtume tas lėšas sunaudoti ligoniams gydyti? Atsakymas taip. Ar išteisinsim žydus, nors arabams tai nepatinka? Taip. Ar leisim popiežių į Indiją, nors portugalai protestuoja? Žinoma, kad taip.

Ką visa šitai reiškia mums?

Čia einame prie "minorinės" prielaidos, ir minorinių nuotaikų. Prieš dvidešimt metų pasaulis mums išrėžė didžiulį NE. Kai visur skamba laisvės šūkiai, mūsų tėvynė pavergta. Kada visur ribos ir rubežiai tirpsta, siena, atskyrusi mus nuo tėvynės, lieka kieta ir geležinė. Kas bebūtų ta laiko dvasia, ir kokia bebūtų pasaulio poza ar pozicija, mes savo pagrindiniu egzistencijos bruožu esame **opozicijoj.** Mūsų šios būties didvyriai yra pasipriešintojai — partizanai. Mūsų kovos už teisybę įrankis tėra pasipriešinimas — protestas. Priešintis prieš tėvynės sunaikinimą yra mūsų likiminė užduotis.

Kaip teisi ir kilni mūsų valstybinė, tarptautinė priešinimosi misija, taip nelaiminga mūsų žmogiškam buvimui yra su tuo pasipriešinimu susisiejanti **prieštaravimo** dvasia. Kai pasaulis šiuo metu įsismaginęs ekspansyviam veiksmui, tai mes veikiau linkę įsiremti į žemę priešveiksmiui, ir tai dalykuose, kurie visiškai nieko bendro neturi su Lietuvos reikalu. Žinia, linkimas prieštarauti, defenzyvinė poza, paruoštis priklauso didele dalimi nuo individo bendrųjų psichologinių savybių. O tačiau ta bendroji mūsų likiminė dalia nepadeda nei vienam iš mūsų būti **mažesniu** priešgina, negu "Dievas davė"; priešingai, ji paverčia pakietėjusį į titnagą, parūgusį į rūgštynę.

Šitas linkimas prieštarauti mumyse reiškiasi gal dvejopu būdu. Pirma, žinoma, tiesioginiu negatyvizmu. Jei formuluojame tokį pozityvų reikalą, kaip vaiko mokinimą lietuvių kalbos, mūsuose tai nesusidėsto be labai stiprių negatyvių įsakų: drausti vaikui draugauti su kitais, jei nelietuviai; drausti žiūrėti televiziją, neleisti vaiko nelietuviškan darželin; žodžiu, elgtis taip, kad vaikas **neišmoktų** svetimos kalbos iki mokyklinio amžiaus. Kad tokio auklėjimo pasėkos būtinai blogos, jokiu būdu nesakytume; tai tik **dalis** programos, ir daug kas priklauso, žinoma, nuo to, kuo draudimu įbrėžtos spragos užpildomos. Bet pavyzdys paimtas ne tam, kad auklėjimo metodus vertintume, o tik parodyti, kad šitokią programą vykdant, **tėvų** paruoštis, palinkimas turi būti **užsidaryti, delsti, ribas saugoti,** taigi tiesioginiai priešinga paruoštis esamo laiko dvasiai.

Tiems, kurie skaitė vieno svečio įspūdžius apie Ameriką ir jos lietuvius, dailesnio pavyzdžio, apie negatyvizmą šnekant, nereikia. Kas neskaitė — tai referatas apie apglušusius, nubiednėjusius, nusmukusius, sublefuotus žmones nedoram krašte. Kalba jau čia eitų nebe apie palinkimą, bet apie sugebėjimą, meną žiūrėti į pasaulį negatyviai!

Mes linkę sakyti "ne"

Neieškoję daugiau tokio kultyvuoto negatyvizmo pavyzdžių, prisiminkime daugelio mūsų pačių kone instinktyvų nepritarimą tokiems užsimojimams, kaip Washingtono Šventovės Šiluvos koplyčia, ar krepšininkų gastrolės Australijoj. Kiek argumentų prigalvojom, kodėl tų dalykų nereikia, ir kiek labų darbų apgailėjom, kurie tais pinigais nebus atlikti. O darbai visdėlto didelės vertės, ir jie įvyksta dėka tų retųjų, kurie nesiduoda veikiai nuneigiami.

Kai kuriuose atvejuose mumyse ta prieštaravimo dvasia pasireiškia taip stipriai, kad rodos nejučiomis ji įkinko ir pozityvų veiksmą į negatyvią, neigimo formą. Teko patirti, kad sendraugių stovykloj vyko ilgokos diskusijos apie naująsias liturgines formas. Bet ne tiek apie naująsias, kaip apie tai, kokio lygio nesusipratimas per Mišias kalbėti rožančių. Kodėl, peršant naują maldaknygę, užeina į galvą pirmiau žmogui išplėšti iš rankų rožančių — nesusipratėli, tu — turbūt paaiškinti gali tik ta pati prieštaravimo pikta dvasia.

Šalia negatyvizmo, kita prieštaravimo forma, gal mažiau akivaizdi, yra veiksmo nusiginklavimas, atsisakant vienaip ar kitaip apsispręsti. Žmogus, kuris gražią dieną **išaiškina,** tam tikra prasme prieštarauja pateiktajai situacijai. Meti jam sviedinį ir sakai: žaiskim, o jis meta sviedinį žemėn ir duoda tau kiaušinį. Lietuvių gyvenime veiksmas tobulai nuginkluojamas kalbėjimų rungtynėse: kartais valandos praleidžiamos dignitarų sveikinimų žodžiams, bet jei kas mano pasiūlyti pakeitimą rezoliucijai, tai prezidiumas atsiprašo, kad laiko nebėra.

Jei vyresniuosiuose ta netiesioginė prieštaravimo forma pasireiškia viešosios retorikos pamėgimu, tai jaunuosiuose, kiek suprantu, vis populiarėja intelektualavimo sesijos, totaliai atsietos nuo bet kokio angažavimosi veiksmui. Mada susieiti patogiam būrely ir, nusiėmus

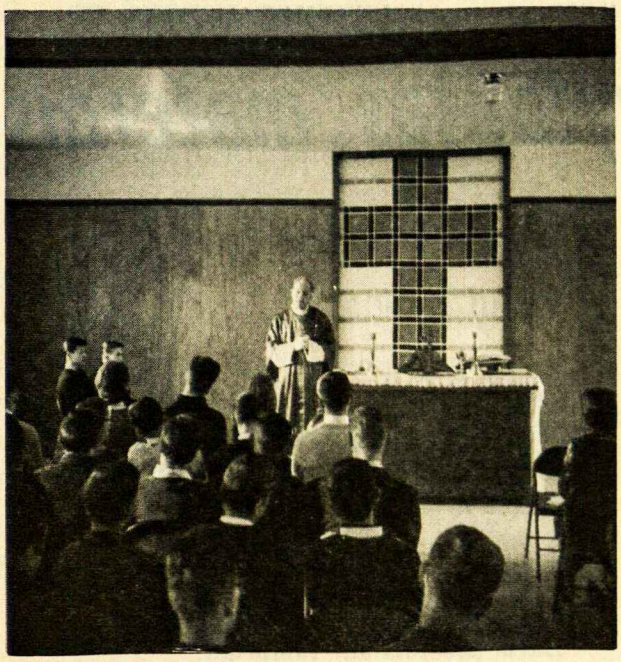

kaklaryšius, išguldyti dideles mintis aukštomis temomis. Savaime aišku, kad nei koks sprendimas, nei koks veiksmas **šiai dienai** negali išplaukti ir neišplaukia, iš cerebravimų apie, sakysim, evoliuciją.

Prie mūsų irgi sunku pritapti

Ar sakome, kad visi šitie dalykai blogi? Toli gražu ne. Ar bloga **sergėti,** kad vaikas išmoktų kalbėti lietuviškai be jokios priemaišėlės? Ieškoti kitų labų darbų, jei kuris projektas atrodo neproporcingai brangus? Diskutuoti kurią **abstrakčią** temą? Ar pasisakome prieš **kritišką** žodį apie Ameriką ir jos lietuvius? Žinoma, ne. Tvirtiname tik tai, kad šios mūsų pamėgtos reiškimosi formos neatitinka laiko dvasiai. Kai aplinkui vyrauja nekantrumas, o mes stengiamės laiką užvilkinti, kai premijuojamas veiksmas, o mes atsisakome angažuotis, kai ieškoma santykiuose bendrumo, o mes pabrėžiame skirtumus, kai laimi atvirumas, o mes dar daugiau savyje užsidarome — tuokart šuoliais lipame iš gyvenimo, koks jis šiandieną yra, ir tarytum atsistatydinam iš šio pasaulio. Žinia, niekas mūsų atsistatydinimo nepriims, ir mes,

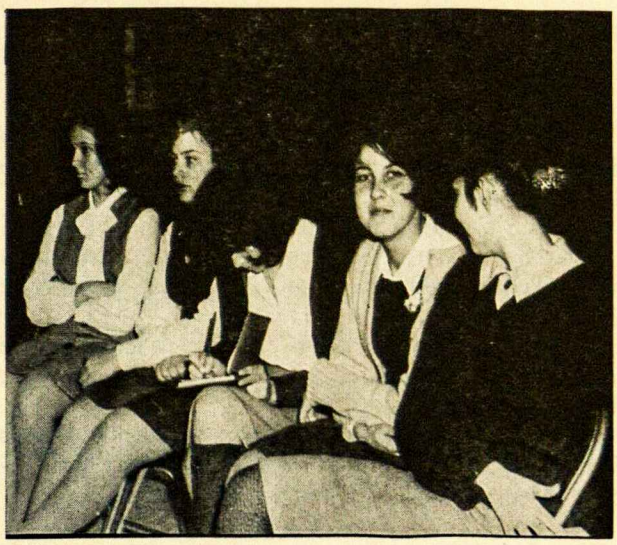

sendraugiai ateitininkai, kurie dabar tokie esame, nežūsime nei kiek anksčiau, kaip kiekvienam iš mūsų Dievas duos.

Bet jei būtų lemta mūsų tautai likti pavergtai ir išblaškytai dar tokį ilgą laiką, tai mes jau būsime ir **paskutinieji** sendraugiai ateitininkai. Gal šitai skamba kaip pranašystė iš pesimizmo gilumų. Man gi tokia išvada pasisiūlo iš šitokios lygties: jei šio laiko dvasia mums tokia svetima, kad mes negalime, ir net nenorime prie jos pritapti, tai neturime taip pat tikėtis, kad kam nors iš šito amžiaus, šito meto žmonių būtų lengviau pritapti prie mūsų. Jei mes negalime pergalėti priešinimosi dvasios, kuria mus pripildo tėvynės praradimo žaizda, kaip galime tikėtis, kad tie jaunieji, kurie neturi tos žaizdos, užsidegtų pasipriešinimo dvasia?

Ar galim rasti naują kelią?

Čia ir yra didžioji šio amžiaus dvasios iššauka sendraugiui ateitininkui. Ar norime bandyti, ir ar pajėgsime, išreikšti savo principus, tikslus, įsitikinimus, misiją tokiu būdu, kuris vestų didesnian atviruman, o ne tam-

presnian užsidaryman? Ar įmanysime rasti lietuviškumui išeivijoje tokį samprotį, kuris nevaržytų, nežabotų, bet praplėstų būseną ir to žmogaus, kuris jau nebesijaučia išeivis? Ar sugebėsime vykdyti savo apaštališkąją misiją "Visa atnaujinti Kristuje" ne siūlydami savo teisingesnę tiesą, bet didesniu broliškumu? Ar atrasime balansą tarp minties ir veiksmo, tokį, kuris išvestų iš veikėjavimo rutinos, bet nepaskandintų intelektualizmo bereikšmėje?

Niekas nėra toks išmintingas, kad visiems šitiems uždaviniams galėtų surašyti programas. Iš tiesų jau pats surašymas tokios programos liudytų klaidingą kryptį. Laiko dvasiai atliepti reikia ne programos, o užsiangažavimo, tvirto ir teigiamo sprendimo elgtis — lygiai pačiai organizacijai ir kiekvienam pavieniui — su didesne drąsa, mažiau atsargumo, stipresniu pasitikėjimu kitu žmogum, žymiai didesniu atvirumu, mažiau taisyklių, ir didesniu "taip".

Straipsnis iliustruotas A. Razgaičio ir J. Račkausko nuotraukomis iš moksleivių kursų Dainavoje.

---

vytautas mačernis

VIZIJŲ ĮŽANGA

Į žemę piktas vakaras atėjo,
Toks baisiai svetimas ir neramus.
Tiktai už lango blaškosi klajoklis vėjas
Ir, lyg keleivis, beldžias į namus.

Bet aš vidun jo niekad neįleisiu —
Duris užversiu dar tampriau,
Aš pilnas nerimo, kažko pasilgęs baisiai,
Paskendęs vakaro rimty, mąstau:

Apie šią žemę ir kalvas suartas,
Ir iš storų sienojų pastatytus tuos namus,
Ir žmones, einant iš kartos į kartą,
Tuos žmones jaunus, pranašius.

Matau jų vasarų auksinį derlių,
Gegužės mėnesio naktis brandžias,
Laukus, priėjus pjūčiai, grūdą berlų
Ir kuriančių žmonių kančias.

Tai plazda jie šio vakaro šešėliuos,
Ryškėja mostais ir galia.
Ir pamažu atgimsta vėlei,
Atgimsta vėlei per mane.

RONDO

Tu pamiršai mane,
Ir aš tave pamiršiu.
Negaila to, bet kaikada,
Iškilę į paviršių,

Prisiminimai drumsčias širdyje
Ir plūsta bangomis per viršų...
Tu pamiršai mane,
Ir aš tave pamiršiu.

Belieka tik refrenas dainoje —
— Bet aš jo nepamiršiu —
Kaip vėjas vandenų paviršių,
Palies švelniai tave:
Tu pamiršai mane.

Vytautas Mačernis gimė 1920 m. birželio mėn. 6 d., Šarnelės kaime, Žemaičių Kalvarijos valsčiuje. Žuvo 1944 m. spalio mėn. 7 d. Žemaičių Kalvarijoje.

Telšių gimnaziją baigęs 1939 metais įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą anglų kalbą ir literatūrą studijuoti. Toliau studijavo filosofiją Vilniaus universitete iki universiteto uždarymo 1943 metais.

Eilėraščius pradėjo rašyti būdamas penktoje klasėje ir juos skelbė "Ateities Spinduliuose", vėliau "Ateityje". Mačernis priklausė Korp! Šatrijai.

Poetas, gyvas būdamas, nieko nepaskelbė knygos formoje. Jo literatūrinį palikimą sudaro Vizijų ciklas, nebaigti Metų Sonetai (apie 80) ir paskiri eilėraščiai.

XX RUDENS SONETAS

Nežinau, kodėl dievai Tave sukūrė
Tokį didelį, nenatūralų visiškai.
Tau įeit visų namų peržemos durys,
O gyventi — perankšti jų kambariai.

Tavo ūgis — legendarinio giganto,
Keturkampė ir gramozdiška galva —
Tavo žodžių žmonės niekaip nesupranta,
Ir todėl palieka vienišą Tave.

Nors turi Tu širdį vaikišką ir prastą,
Nors Tu nori žaist, mylėt ir neapkęsti,
Nerandi žaidimui sau lygių draugų.

Štai kodėl vienatvėj gęsta visos dienos...
Aš likimą Tavo puikiai suprantu:
Kas didėja nuolatos, tas tampa vienas.

XXXIII ŽIEMOS SONETAS

Garsus Toreador, Mirtis baisioji
Gyvenimo arenoj vaikšto išdidi
Ir pergalėm naujom kasdien triumfuoja —
Jai turi pralaimėt sunkioj kovoj visi!

Ji rodo mums raudoną laimės skarą.
Mes puolam ją, tartum įsiutę gyvuliai,
Kol aštrų durklą ji širdin suvaro,
Iš mūsų narso pasijuokus įžūliai.

Dievams žaidimas tas žiaurus patinka,
Augštai susėdę danguose aplinkui,
Šauniam Toreador triukšmingai ploja
!
Ir gyvulių būrius kasdien naujus
Išleidžia pro gyvenimo vartus, —
Težudo juos Toreador, Mirtis baisioji!

prabėgom paminėtas poetas

Pačiame šių metų priešaušryje — 1964 m. gruodžio mėn. 27 d. — Chicagos šatrijiečiai paminėjo Vyt. Mačernio tragiško žuvimo dvidešimtmetį. Minėjimas buvo dienraščio Draugo patalpose ir jame dalyvavo šimtinė klausytojų. Programą atliko žuvusiojo draugas poetas K. Bradūnas ir aktoriai L. Barauskas su K. Veselka.

Tokia yra vieno įvykio kronikinė žinia. Gal būt smalsumui patenkinti jos ir pakaktų. Gal būt.

O vis dėlto nei Mačernis, nei jo palikimas nėra tik kronikinė žinia. Skaudžiu sutapimu Mačernis buvo paminėtas tragiškojo poeto Algimanto Mackaus žuvimo išvakarėse... Tai buvo paskutinis dviejų poetų susitikimas žemiškame kelyje. Po dvidešimt metų...

Taip greit, taip greit

Rodos seniai čia rinkomės Chicagos Lietuvių Auditorijoje išklausyti poeto Pauliaus Jurkaus pasakojimo apie Mačernį. Dar ir dabar skamba Jurkaus žodžiai, vaizdžiai su visu tragiškumu atkūrę trumpą Mačernio gyvenimą ir paskutiniąsias jo valandas šioje žemėje. Tai buvo dešimtmetis. Praėjo dar dešimtmetis ir vėl šiaip taip pajėgėme paminėti Mačernį. Šįkart kalbėjo kitas mirusiojo draugas. Bet kas bekalbės trečiame dešimtmečio minėjime? Nejaugi mes Mačernį taip ir nustumsime užmarštin?

Kiti atsakys: jis mirti negali, jis savo kūriniais mūsuose amžinai gyvens. Ir daug sutiks su šiuo tvirtinimu. Tik nežinia, ar tai bus nuoširdus pasakymas, ar tik savo trumpos atminties ir apsileidimo pateisinimas?

Jei mūsų žemei Mačernis niekados nemirs, jei jo vardas amžinai per jo kūrybą žėrės, tai dar nereiškia, kad jis neturėtų būti minimas. Ir netaip, kaip ligšiol. Netaip.

Bent jau iš savo bendraminčių, bent iš savo korporantų šatrijiečių mūsų poetas turėtų susilaukti platesnio paminėjimo.

Skundžiamės patys sau, kad dažnai tuščiais burbulais didžiuojamės, iškeliame įvykius ar žmones, apie kuriuos ir nutylėt vertėtų, o kai ateina momentas, kada didis darbas ar asmenybė reikia paminėti, tai mes tai "apvaikščiojame" beveik negirdomis.

Vytautas Mačernis niekados nemirs tiems, kurie domisi kultūriniu mūsų tautos turtu, tiems, kurie jį asmeniškai pažinojo. Tačiau Mačernio šiandien reikia mūsų jaunimui. Jį reikia iškelti, iškilmingai paminėti, kad jaunimas pamatytų, kad poetas juos patrauktų, pavyzdžiu jam taptų.

Prieš dešimt metų kuklus būrelis Mačernį minėjo Chicagoje, o dešimtmečiu vėliau — ir vėl Chicagoje. Ir norėtųsi paklausti: argi Mačernis buvo tik chicagietis, tik šitos kolonijos žinomasis? Mačernis buvo Korp! Šatrija narys. Argi jis tik tai korporacijai brangus?

Kiek suprantame iš pasakojimų ir aprašymų Vytautas buvo didis netik savo kūryba, bet taip pat ir kaip asmenybė. Tai kodėl mes jį užmarštin stumiam? Taip greit, taip greit...

Jis mums gali padėti

Tiek daug Mačernis mums galėtų padėti. Jei bent ateitininkai to panorėtų. Jaunimui reikia pavyzdžių. Mes jų turime, bet gal būt nemokame iškelti. Praėjo metai 1964-ji, o poetą vos paskutinėse minutėse paminėjo mažas būrelis chicagiečių. Minėjimas buvo gražus, bet kuklus. Tarti Bradūno žodžiai, rodos, grąžino Mačernį į mūsų tarpą. Didis graudumas ir gailestis dėl jo ankstaus išėjimo viešpatavo susirinkusiųjų tarpe. Keli susigraudino net tiek, jog... nusipirko Mačernio "Poeziją". O tas veikalas taip seniai išleistas, tiek nedaug egzempliorių. O vis dėlto, minėjime buvo tokių, kurie tik dabar įsigijo jo nemirštamos poezijos rinkinį. Visa stebint taip graudu darėsi. Gi ramus, užsimąstęs žemaičių žemės sūnus žvelgė į mus iš Alvydo Bičiūno piešto portreto.

Per visus metelius laiko net ateitininkiška spauda nepaminėjo Mačernio. Net ir jo artimieji nepaminėjo. Tik paskutinę metų minutę "Draugo" patalposna atėjo būrelis paklausyti jo draugo pasakojimų apie Mačernio trumpą buvojimą žemėje.

O mums taip reikia Mačernio, taip reikia...

J. Šoliūnas

nerami dvasia

ASMUO AR TRUPMENA?

Kartais negaliu atsikratyt minties, kad tarp manęs ir kaikurių "vyresnės kartos" atstovų yra įvykęs skaudus nesusipratimas. Kadangi nėra priimta savo tautiečių atsisakyt, ar juos divorsuot, belieka tiktai dar kartą bandyt atrast būdų tikram pokalbiui, o ne tik ginčui.

Nuomonių skirtumai yra ryškiausi veiklos klausimais. Ir vieni ir kiti tikime tos veiklos svarba — tačiau jiems veiklos tikslas ir uždavinys yra išlaikymas, perdavimas, tęstinumas tautinių vertybių, o aš ieškau dinamikos, gyvumo, tiesiog eksperimentavimo, bandant atrasti veiklos formas, kurios atlieptų dabartiniams lietuvių reikalavimams. Žinau, tradicija ir naujovė dažnai kertasi. Gal aš nesugebu aiškiai parodyt savo angažavimosi lietuviškai veiklai, ir gal todėl mano mintys skaitomos "nepatriotiškos" arba per daug "modernios".

Yra ženklų, liudijančių, kad jauni žmonės vis daugiau ir daugiau visuomeninį veikimą traktuoja kaip neišvengiamą blogybę. "Tautos labui", "na, už tėvynę" yra pasidarę banalūs, gal sarkastiški, priežodžiai. Įsikarščiavę kalbėtojai susilaukia tik tolerantiškos šypsenos iš jaunos publikos. Ar į tai nereiktų vyresniajai kartai atkreipti dėmesio? Aš laukiu, kad vyresnioji karta nestatytų man ultimatumų — arba veikti, kaip jie veikia, arba neskaityti savęs "supratusiu lietuviu". Aš laukiu, kad kas padėtų man išsiaiškinti kurios mano idėjos tinka, kurios ne, ir svarbiausia, kodėl tinka ir kodėl ne. Aš noriu pokalbio, o ne mano minčių atmetimo, jų net neišklausius.

Aš pasijutau, kad mano laisvė bandoma varžyti. Tiktai aš galiu apsispręsti, kur aš savo gabumais turėčiau pasireikšti.

Kai girdžiu tokius išsireiškimus, kaip, "negrų civilinėmis teisėmis rūpinasi šimtai tūkstančių, o lietuvių likimu tik šimtai", tai, rodos, pyktelėjus įmsiu ir atšausiu, kad mes to ir verti esame. Kaip mes galime taip pavydėt? Kaip galime drįst skaityt save svarbesniais už tuos juodus žmones? Jie lygiai tiek pat žmonės kaip ir mes Dievo akyse. Jeigu mes, lietuviai, dažniau ištiestume ranką ir atvertume širdį visiems kenčiantiems, gal ir patys daugiau paramos susilauktume. Bet, atrodo, mūsų rankelės perbaltos tepliotis šių tamsiųjų žmonių varguose...

Jeigu aš žadu dirbti mūsų jaunimo stovyklose, aš manau, kad turiu kuo plačiau ir geriau susipažinti su amerikiečių stovyklų programomis, jeigu galima, jose atsilankyti ir padirbėti. Iš kur ir kilo ta mintis, kad mes savo tarpe galime rasti užtenkamai talentų betkokiai problemai išspręst? Ir iš kur kilo ta nelemta baimė, kad susipažinus su amerikietiška veikla nebegrįšiu lietuvių tarpan ir nebandysiu perduot visas žinias ir patyrimą, laimėtą kitur? O gal yra pagrindo tai baimei? — gal lietuviškoj veikloj nėra tokio atpildo?

Dėl ko pasirinkau užvardinimą "asmuo ar trupmena"? Todėl, kad jaučiu spaudimą tapti tik lietuviu, o ne pilnu asmeniu. Aš atvirkščiai tikiu — tik per siekimą pilnutinės asmenybės mano lietuviškumas įgaus prasmę. Kitoks buvimas lietuviu yra bevertis. Panašiai jaučiuosi ir profesijų klausimu — niekada nenoriu sulaukt dienos, kada, kam nors paklausus, kas aš esu, atsakysiu, "mokyta, tokioj mokykloj, dėstanti tokį kursą". Atsisakau būti trupmena. Nenoriu būti tik tautinė ar profesinė trupmena iš tos visumos, kuri yra mūsų būtis.

Daina Skirmuntaitė

SPAUDOS APŽVALGA

Atrodo, kad mūsų Bažnyčios "aggiornamento" žvelgia ne vien į priekį, bet ir atgal, mėgindamas atskleisti modernų Bažnyčios charakterį ne tik dabarty, bet ir praeity. Bet ar tik čia nebus susiduriama su sunkumais? Juk per amžius visi žinojo, kad Bažnyčia buvo atsilikusi nuo mokslinio galvojimo, kad ji pasmerkė tą gryną mokslininką Galilėjų ir teologiniu autoritetu žabojo mokslinį tiesos siekimą. Pasirodo, kad visdėlto dalykai nebuvo tokie aiškūs tarp Galilėjaus ir Bažnyčios pagal Arthur Koestler, garsųjį knygų "Tamsuma vidudieny" ir "Jogi ir komisaras" autorių, grakščiai parašytame straipsnyje "The Greatest Scandal in Christendom", žurnale "The Catholic Mind", šių metų sausio numeryje.

Viduramžių pasaulėvaizdis rėmėsi Aristotelio ir Ptolemėjaus teorija, kad žemė stovi visatos centre. Su šia teorija kovėsi panašiai sena Pitagoro teorija, kad žemė sukasi aplink save ir, pagal Aristarchą iš Samos, net aplink saulę. Ši paskutinė teorija nebuvo visiškai užmiršta ir pagaliau atgijo Koperniko dėka. Kopernikas mirė 1543 metais ir tik tais metais buvo atspausdinta jo pagrindinis veikalas, kuris beveik pusė amžiaus nesusilaukė didelio dėmesio. Dauguma mokslininkų nesidomėjo ar net kovojo prieš šią knygą. Iš paties Koperniko žodžių aišku, kad jis bijojo mokslinio pasaulio atsiliepimo ir todėl atidėliodavo knygos spausdinimą. Jis atsileido tik dvasinei vyresnybei, kuri buvo skaičiusi raštiškas santraukas, ir popiežiaus patikėtiniui, kardinolui Schoenberg paprašius, kad jis supažindintų mokslinį pasaulį su savo teorija. Reiškia, Bažnyčia nebuvo nusistačiusi prieš Koperniko teoriją, priešingai, be jo vyresnybės ir Vatikano pagalbos jo knyga nė nebūtų išėjusi. Bažnyčios palankumas tęsėsi apie 80 metų.

Galilėjus priėmė Koperniko teoriją būdamas virš dvidešimts metų, tačiau mokė ir toliau Ptolemėjaus astronomiją, kuri atmetė žemės judėjimą, kol jam buvo beveik penkiasdešimt metų. Priežastys tos pačios kaip ir Koperniko; laiške vokiečių astronomui Kepleriui Galilėjus prisipažįsta, kad jis bijojo Koperniko likimo, kuris durnių gaujos buvo išjuoktas ir nuo scenos nuvarytas. Taigi, jis nebijojo jėzuitų, bet profesorių.

1610 metais Galilėjus išleido knygą **"Sidereus Nuncius"** (Žvaigždžių Pasiuntinys). Žvelgdamas per savo pastatytus žiūronus, jis atrado daug naujenybių žvaigždyne, jų didžiausia, kad Jupiteris turi keturis mėnulius, reiškia, nevisos žvaigždės sukosi apie žemę. Jėzuitai, kurie tais laikais Romos Kolegijoj buvo vadovaujantys astronomai, pagerbė jį; popiežius priėmė jį audiencijoj. Dabar jis atskleidė savo tikėjimą Koperniko teorija, bet ne kaip teorija, bet visiška tiesa, neturėdamas įrodymų, nes jo atradimai parodė, kad Aristotelis klydo, bet neįrodė, kad Kopernikas buvo teisus. Tycho Brahe teigė, kad planetos sukasi aplink saulę ir kartu su saule aplink žemę. Pagal tų laikų mokslo padėtį tai buvo priimtina teorija, nes jeigu žemė juda aplink saulę, tai ji keičia kas šešis mėnesius savo poziciją nuo pastovių žvaigždžių 200 milijonų mylių ir jų konsteliacija turėjo padidėti arba sumažėti pagal tai, ar žemė artėjo ar tolėjo nuo jų. Šitą faktą atrado Bessel tik 200 metų vėliau.

Galilėjaus priešai, bijodami kautis su juo grynai mokslo srity, panaudojo Šventą Raštą. Ten juk įsakoma saulei sustoti, taigi, saulė juda. Galilėjus įpuolė į spąstus. Nuduodamas, kad Koperniko teorija visiškai įrodyta, jis įsivėlė į teologinius argumentus ir pareikalavo iš Bažnyčios apsispręsti visiškai už ar prieš Koperniką. Draugai Bažnyčioje bandė sutaikinti. Bažnyčios pozicija geriausiai išreikšta kardinolo Bellarmino, kuris pripažįsta Koperniko sistemos naudą "kaipo hipotezės". Tačiau teigti, kad ji galutinė tiesa, yra pavojinga, nes tai prieštarautų Šventam Raštui; nors jeigu tikrai įrodymų būtų, kad žemė juda, tada reikėtų kitaip aiškinti Švento Rašto vietas. Jis baigia: "Tačiau nemanau, kad toks įrodymas yra, nes man dar jokio neparodė."

Galilėjus nebegalėjo prileisti, kad Koperniko sistema yra neįrodyta hipotezė, nes tada jo priešai laimėtų. Dilema buvo, kad jis žinojo, jog jis teisus, bet negalėjo to įrodyti. Galilėjus dar aršiau siekė Bažnyčios sprendimo. 1616 metais Pitagoro teorija buvo Romos pasmerkta, tačiau Koperniko knyga buvo indekse tik 4 metus ir išėjo po to tik be devynių sakinių, kurie perdaug teigė, kad heliocentrinė sistema faktas, o ne teorija. Galilėjus visiškai nebuvo paliestas.

1623 metais Maffeo Barberini, didelis Galilėjaus draugas, tapo popiežiumi. Jo pasakyti garsūs žodžiai po Richelieu mirties: "Jeigu Dievas yra, kardinolas Richelieu turės už daug ką atsakyti; jeigu ne, jam sekėsi gan gerai". Jis buvo toks garbėtroška ir taip savimi pasitikįs, kaip Galilėjus. Galilėjus tuo tarpu manė pagaliau suradęs įrodymą, būtent, kad jūros atoslūgis ir potvynis yra iš tikro jūros išsiliejimas dėl žemės judėjimo. Šis aiškinimas, kuris taip prieštarauja jo paties atrastiems dinamikos dėsniams, pasidarė jo "idee fixe". "Dialoge apie abi didžiąsias pasaulio sistemas" 1632 metais jis vėl teigia, kad Koperniko sistema faktas ir visi kiti durniai, tarp jų ir popiežius, kurio mintis kartojama Simplicio asmenybėje, kad hipotezė gali patenkinamai išaiškinti fenomeną, tačiau ji nebūtinai faktas, nes Dievas galėjo sukurti kitu būdu, žmogaus nesuvoktu, ir už tai pamėgdžiojamas ir išjuokiamas. Šia knyga Galilėjus sulaužė sutartį su Bažnyčia. Inkvizicija tęsėsi gan ilgai, per ją Galilėjus nei kalėjime sėdėjo, nei buvo kankinamas. Inkvizitoriai nenorėjo kankinio, bet silpno žmogaus. Per pirmą apklausinėjimą Galilėjus pametė nervus ir teigė, kad jo knyga buvo parašyta ne už, bet prieš Koperniką. Iš dešimties kardinolų teisme tik septyni sutiko jį nubausti knygos uždraudimu, jo minčių atšaukimu ir "kalėjimu", kas pagaliau reiškė patogų gyvenimą viloje Arcetri kaime. Ten jis parašė savo didžiausią veikalą "Dialogas apie du naujus mokslus".

Už to "didžiausio krikščionybės skandalo" slypi temperamentų susidūrimas, kurį padidino nelaimingi supuolimai. Su juo pasibaigė taikus bendradarbiavimas tarp tikėjimo ir proto ir atsirado dvi kietos ortodoksiškos pozicijos. Koestler mano, kad inkvizicija jau dingo, kad akademinis ortodoksiškumas liko.

Rimvydas Šliažas

... bet,

Ekumeninis žestas Chicagoje. Tą patį vakarą, kai sendraugiai ateitininkai kvietė į profesoriaus Ereto paskaitą, Jaunimo Centro kitoje salėje turėjo vykti Šekspyro minėjimas. Norėjosi ir vienur ir kitur. Todėl maloniai nustebino skyriaus pirmininkas Adomas Viliušis, kai, padėkojęs paskaitininkui ir atsilankiusiems, jis pakvietė visus į Santaros-Šviesos ruošiamą Šekspyro minėjimą, kurio pradžia, rengėjams susitarus, buvo nukelta po Ereto paskaitos. Įvykis yra pavyzdys, kad su noru mes galime puikiai bendradarbiauti, ir tuo labiau atmintinas, kad kaikuriems iš mūsų tai buvo paskutinis kartas, kada matėme ir girdėjome Algimantą Mackų.

— — —

Kalėdinis laikotarpis, mums atėmęs Mackų, užgesino ir du didelius anglų poetus — Edith Sitwell ir T. S. Eliot. Pirmoji buvo labai ornamentuotos kalbos atstovė: kažin ar iš jos poezijos liks kas daugiau negu fasadas? Jei Dame Sitwell ir savo išvaizda bandė grįžti į senovę, tai Eliot kalbėjo už mus, savo amžiaus vaikus. Išsakė tai, ko mes nedrįstame, atskleidė mumyse tai, ko mes nenorėtume matyti, padarė, kad pajustume ne tik vidinę sausrą, bet ir lietaus ilgesį.

— — —

Kitaip atrodo Kalėdų Dainava. Kaikuriais įspūdžiais, išsivežtais iš moksleivių kursų, norėtųsi pasidalinti. Buvo sklandžios būrelių diskusijos — didelis kontrastas senų laikų bandymams studentų vasaros stovyklose. Gal prie to prisidėjo ir būrelių temos: nebuvo diskutuojama apie skirtumus tarp kultūros ir civilizacijos ar tarp intelektualo ir inteligento. Kitas įdomus dalykas: didelis kursantų skaičius — 54 dalyviai: lygiai berniukų ir mergaičių. Prieš kursus buvo baiminamasi, kad kursų studijinė programa yra persunki moksleiviams. Tą baimę palaidojo Laima Nainytė, su įsitikinimu teigdama diskusijose, kad temos nebuvo persunkios, nes jos jiems ir buvo taikomos. Moralas: jaunieji irgi nesibijo pasistiebti.

Prisimena "Ateities" mitingas, kurį suruošė ir pravedė kursų dalyviai ir redaktoriai Elena Bradūnaitė ir Leonas Valaitis. Įdomu, kad nuomonės apie "Ateities" turinį skiriasi ir moksleivių tarpe — diskusijų metu smarkiai susirėmė tie, kurie nori matyti žurnale tik "ateitininkiškas" temas su tais, kurie nori, kad niekas "Ateičiai" nebūtų svetima. Klausimas nebuvo akademiškas — ugnies ir kibirkščių buvo ne tik iš ugniakuro.

Kaip ir kiekvienas ateitininkiškas įvykis, taip ir kursai turėjo savo šūkį: "Viskas priklauso nuo individo". Šūkio prasmę plačiau paaiškinti galėtų Remigijus Bičiūnas atskirame straipsnyje.

— — —

Studentų kursai irgi davė savo kultūrinį įnašą. Su šiais kursais reklama darosi stiprus ideologinis ginklas. Dar moksleiviai nebuvo išsikraustę, kai studentų ateitininkų centriniai veiksniai pradėjo lipinti plakatus nuo balkių, Korp! Kiškiukas ant sienų, o kažkoks ekstremistas — ant antro aukšto grindų. Reklamuojamos paskaitos: "jūsų malonumui ir platesniam literatūriniam susipratimui pristatome...", "...dėl jūsų įdomumo ir gilesnio ideologinio įsigilinimo kalbės...", "...giliai nagrinės žmogaus gelmę...". Sužavėti prieiname prie vieno paskaitininko, pasitikrinti ar jis tikrai apie "gyvenimišką ir praktišką veiklą", kaip kad plakate skelbiama, kalbės. Šis, įkvėpimo pagautas, keliais žodžiais apibrėžia temą: "Kalbėsiu apie gyvą veiklą gyvenime, giliai įsigilinant į veiklaus veikimo gelmę".

Kaip ir visos reklamos, taip ir šios nevisai apibūdino prekę. Ne tam jos ir buvo, kad būtų joms tikima. Kam jos buvo skirta, tą ir padarė — įnešė šviežią ir nuotaikingą nuotaiką studentų kursuose, kurie tikrai gyvai pagyvėjo.

— — —

Žodžiai su laiku praranda savo stiprumą — štai angliškas "nice" dar ne taip gilioj senovėj reiškė "kvailas". Todėl naujiena, kai žodis ištraukiamas iš nuosmūkio. Taip atsitiko su žodžiu "pamokslas" studentų kursuose. K. Keblys savo paskaitą kelis kart vadino pamokslu. Po to, netik kad jam buvo dėkojama už gražų pamokslą, bet ir sekantiems kalbėtojams buvo skaitoma komplimentu, jei jų paskaita buvo nebe paskaita, o tikras pamokslas.

— — —

Neseniai skaitytame "Mūsų Sparnų", kurį leidžia lietuviai evangelikai, numeryje, viena korespondencija aprašo vasaros metu įvykusį jų suvažiavimą. Vienas iš suvažiavime svarstytų klausimų — ar reikšti protestą prieš Šiluvos koplyčios statytojų reklamą, kurioje minima, kad Mergelės Marijos pasirodymas išgelbėjo Lietuvą nuo protestantizmo. Jų suvažiavimas, atrodo, tai nelaiko labai minėtinu įvykiu. Atrodo, kad čia vėl pavyzdys, kaip be blogos valios galima žmogų užgauti. Naujam ekumeniniam amžiuje vis dažniau turėsime galvoti apie tai, kaip dalykai atrodo iš kitos pusės.

— — —

Ne visos tradicijos be prasmės. Chicagos studentai ateitininkai jau turbūt septinti metai iš eilės ruošia paskaitų ciklą gavėnios metu. Šįmet paskaitos bus retai girdima tema — "Žmogus ir meilė". Žvilgsnį mes: sociologai, psichologai, teologai... Rekomenduotina.

— — —

Pereitame numeryje "Ateitis" stipriai pasisakė už tikslus, kurių ji siekia. Šitoj plotmėj norėtų ir šis skyrius pasireikšti. Jo tikslas yra traukti pakulas iš prikimštų marškinių. Temų pasirinkime vadovausimės St. Barzduko šūkiu sendraugių suvažiavime: "Kalboje nereikia ieškoti logikos".

A. Skirmuntaitė

antra vertus, ...

Antanas Razgaitis

spyglio sargas

Trys mašinos, lyg pridusdamos, sucypė ir sustojo prie balto Dainavos pastato. Tuojau išsprūdo Clevelando jaunimas ir bėgo ieškoti draugų. Ypatingai ieškojome torontiškių, nes matėme pranciškonų mašiną ("stoties vežimą") jau besiilsinčią. Neužilgo susiradome savo kambarius ir truputį apsitvarkę, laukėme kursų pradžios.

Turėdamas laiko, aš pažiūrėjau pro langą ir stebėjau Dainavos vaizdus. Tolimam horizonte matėsi du kalneliai. Vienas, visai neaukštas, bukas kalnelis lyg ir snaudė prie Spyglio sušalusių vandenų. Jisai apsirengęs tiktai dviem žaliuojančiom eglaitėm. Šalia jo stovėjo kitas, truputį aukštesnis ir smailiagalis kalnelis. Šiuo metu jo papuošalais tapo nuogieji medžiai ir atrodė, kad šis kalnelis budi dienas ir naktis, kad kas nepavogtų Spyglio ežero. O saulės spinduliai žaidė ant Spyglio stiklinio ledo paviršiaus, kaip deimantai gelmėse. Šalia ežero, beveik dumblinas takelis vedė nuo didžiosios gatvės tiesiai į stovyklos centrą. Va, štai ir atvažiavo autobusas iš Čikagos. Reikėjo bėgti pasitikti. Dar vieną sykį pažiūrėjau į horizontą ir pirmą kartą kilo klausimas, "Kas galėtų būti už to kalno, kurs atrodo kaip Spyglio Sargas?" Bet nebuvo laiko sužinoti, reikėjo skubėti pasitikti autobuso.

Vėliau su Petru sutarėm nueiti prie Spyglio pažiūrėti, ar ledas užtektinai tvirtas čiuožimui. Petras nelabai jaukiai jautėsi, nes mes kiti keturi berniukai iš Clevelando pažinome visus torontiškius ir dalį čikagiečių, o jisai buvo lyg svetimas. Taip mums besileidžiant laiptais sustabdė viena čikagietė, Elenutė. Aš ją prisiminiau iš suvažiavimo ir iš šokių šventės. Pasisveikinome, supažindinau su Petru, ir mudu keliavome toliau. Petras vylėsi, jog tie kursai nebus tokie svetimi, kaip iš pradžių galvojo.

Pasirodė, kad ta grupė kursų dalyvių dar prieš mus panoro pasisveikinti su Spygliu. Juos pamatę, mudu su Petru paspartinome žingsnius.

LIETUVOS NACIONALINĖ M[illegible]YDO BIBLIOTEKA

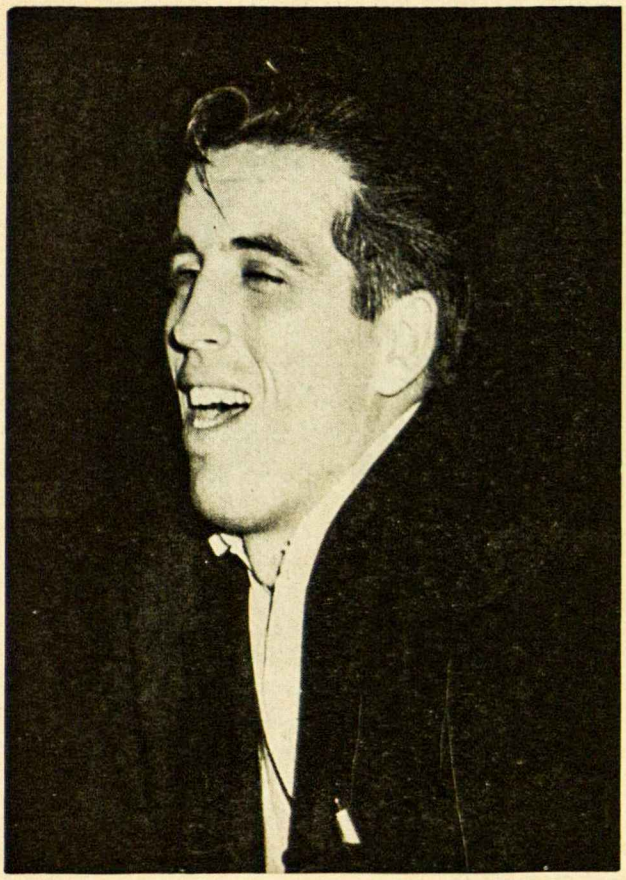

Clevelando moksleivių globėjas ir kursų komendantas Rimantas Laniauskas

Pasivijome juos visai netoli ežero. Su kun. Kijausku apžiūrėjome šaltą Spyglio veidą, lyg veidrodį, ir nutarėm, kad pakraščiams dar stipriau pašalus, puikesnio ledo čiuožimui nei būti negali. Man ten bestovint vėl krito į akį tas Spyglio Sargas ir pradėjo rūpėti, kas ten galėjo būti kitoj pusėj. Ar kalnai? Ar lygumos? Ar sodybos? Bet nėra laiko nei svajoti nei ištirti — — reikia grįžti atgal, nes turi prasidėti kursų programa.

Pagaliau atėjo vakaras. Mes buvome išklausę vienos paskaitos ir aktyviai dalyvavome diskusiniuose būreliuose. Mes su Petru savo kambaryje pasidalinome mintimis. Mus stebino toji energijos pilna nuotaika, kuri pasireiškė tiek jaunime, tiek vadovybėje. Jautei, kad čia susirinkusi Lietuvos ateitis. Ir Petras jau visai patenkintas. Toronto Antanas, Čikagos Mirga ir Detroito Jonas — jau jam pažįstami vardai, idėjos prieteliai.

Lauke vėjas ūžė, bet viduj liepsnelė šokinėjo šiltam židiny. Susikabinę rankom rately, mes dainavome ir žaidėme lietuviškus žaidimus. Vėliau, apie pusė stovyklautojų dainuodami nuėjome prie Spyglio. Buvome dabar visai arti to kalno ir vėl kilo klausimas — "Kas yra kitoj pusėj?" Bet vos tik pradėjau apie tai galvoti, kai atvažiavo Jonas su Arūnu ir nuvarė visus miegoti.

Per sekančias dvi dienas tas kalnas perdaug nerūpėjo. Buvo labai malonu pačiuožti. Kun. Kijauskas, pasiskolinęs pačiūžas, parodė kaip profesionalai čiuožia. Tenai Jurgis, Paulius ir Kazys užgulę radijo aparatą klausėsi futbolo rungtynių. Kitur, būrys mergaičių bandė visokias gudrybes. Atėjo Antanas, skolintis pačiūžų. Toliau matėsi Petras, lyg profesorius, bedėstąs Daliai dailiojo čiuožimo meną. Visur pilna judraus jaunimo. Ir vėl tas Sargas kviečia pamatyti jo paslaptingą užnugarį. Tačiau "Ateitis" pasiskelbė norinti nuotraukų iš Spyglio žiemos karalystės — darbas, kad ir garbingas, bet nelengvas — reikėjo žingeidumą palikus imtis fotografavimo.

Pirmadienio vakare jau visi gulėjo lovose, kai staiga per langą sužibo mašinos šviesos, ir vėl matėsi Spyglio Sargas. Sakau, negi jis man nei miegoti neleis. Ryžausi prieš išvažiuojant sužinoti, ką jis ten slepia.

Ryte bėgu šen, bėgu ten, reikalų dar daugybė, o laiko liko nebedaug, ir jau šaukia "Važiuojame!" Dar nubėgau į kambarį patikrint, ar ko

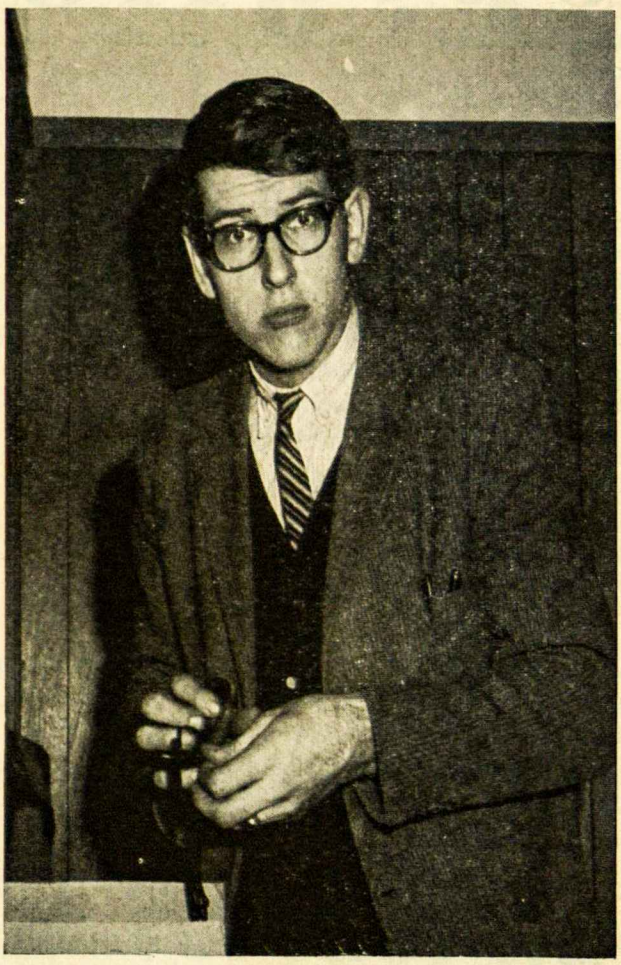

MAS pirmininkas Jonas Račkauskas, pagautas beskaičiuojantis pinigus.

Elenutė Bradūnaitė sprendžia "Ateities" problemą: "Ko skaitytojas nori?"

nepalikau. Atsisveikinau su tėvu Kijausku, pasiėmiau pasirašytą dainorėlį. Trūko dar Arūno ir Aušrelės parašų. Arūną pagavau čia pat. Moja, kad paskubėčiau. Bėgu į lauką. Ten Elenutė stovėjo. Atsisveikinom ir jinai pasirašė dainorėly. Ten kitas būrelis dalinosi paskutiniais "sudiev". Su jais net nebuvo laiko atsisveikint. Kažkas užtrenkė duris, ir stovykla pasiliko užnugary. Prieky dar stovėjo tas paslaptingas kalnas. Atrodė, kad jisai laimėjo.

Staiga atėjo mintis, "Jurgi?" — aš paklausiau netoli sėdinčio, "Ar tu nežinai, kas ten už to kalno?" Taip ir sužinojau kas ten buvo ir patyriau, kad kai pats ko nežinai, klausk kitų.

O kas tenai yra už to kalno? Bet kam man rašyti, jei jūs visi žinote, AR NE?

Antanas Razgaitis priklauso Clevelando Maironio moksleivių ateitininkų kuopai. Rašinio ir dalis kursų aprašymo iliustracijų yra jo nuotraukos.

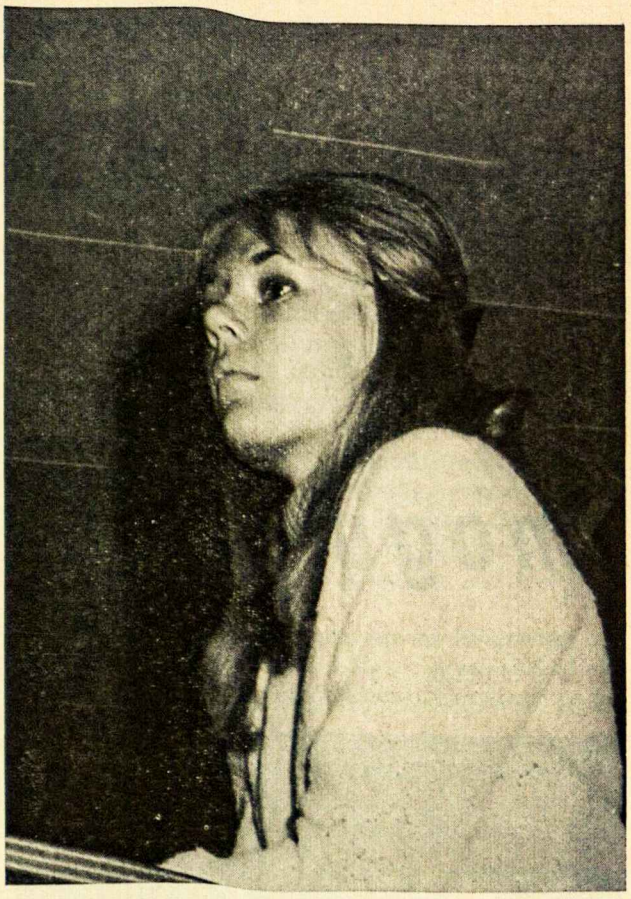

Mirga Pakalniškytė

du eilėraščiai

BEJĖGIŠKUMAS

Kirminas šliaužia per žolę.
Jis šliaužia.

Jis jaučia artėjantį žmogų.
Jis jaučia.

Kirminas traukias iš kelio.
Jis traukias.

Kelyje kraujo masė sutryškus.
Ten guli.

Juk žinot:
Kirminas nėra greitas —
Jis lėtas.

IRONIJA

Tamsiam, prakaituojančiam urve
Per seną, siūbuojantį tiltą
Krypuoja kuprotas žmogelis.
Ir raukšlėti akmenys vaipos,
Ir urvo aidai garsiai juokias,
Ir suspiegia kreivas žmogelis,
Kai įsmunka tiltas pasenęs
Į požemio upės
Dundančias,
Draskančias,
Griebiančias,
Baisiojo sapno
Bangas.

ieškant kelių į žmogų

NIJOLĖ GIRGINAITĖ

Moksleivių ateitininkų kursai Dainavoje

Lėtai, lyg tinginiaudamas, išsirito pirmas dūmelis iš naujo administracijos namo kaminėlio Dainavoje. Viduj linksmai šokinėjo liepsnelės židiny, laukdamos sušalusių moksleivių, atvykstančių iš Chicagos, Toronto, Hamiltono, Grand Rapids, Clevelando ir Detroito į žiemos ideologinius kursus. Visiems suvažiavus, tėvas Kijauskas pakvietė išalkusius prie stalų pavalgyti skanių pietų, paruoštų panelės A. Rūgytės. Pavalgius ir susitvarkius paskirtus kambarėlius buvo pradėtas dienos darbas.

Šios kursų dienos mintis: suprasti pasaulį, kuriame gyvename, suprantant sroves, kurios jį formavo, stebint, kaip sudaromos medžiaginės galimybės gyvenimui, ieškant atsakymo pačiame žmoguje. Pirmąją paskaitą **Badas pasaulyje,** skaitė MAS pirmininkas Jonas Račkauskas. Buvo nagrinėjamas klausimas — kodėl vienoje pasaulio dalyje badaujama, o kitoje perteklius? Jonas Račkauskas gerokai supurtė moksleivius perduodamas bado statistikas. Po paskaitos dalyviai skirstėsi į būrelių diskusijas toliau tarp savęs tęsti paskaitos temą ir padaryti išvadų.

Pirmas būrelis, pravestas Romo Sakadolskio, diskutavo — **Kokiais būdais žmogui meluojama?** Buvo iškeltos dvi pagrindinės melavimo sritys: propaganda ir reklama. Nutarta, kad žodis "melas" yra truputį per stiprus vartoti, nes per reklamas nėra tiesiai meluojama, verčiau, galima pasakyti, kad apgaunama. Antras būrelis, kurį pravedė Laima Nainytė, diskutavo — **Mada mūsų gyvenime.** Pristatytas klausimas, "Fads" — kodėl jie gimsta? Taip pat buvo pasisakyta apie "Beatles", madų parodas ir vakarienes. Trečias būrelis, pravestas Antano Razgaičio, diskutavo — **Badas ir žmonijos augimas.**

Vakare šv. Mišias atnašavo tėvas Kijauskas, SJ. Visi bendrai dalyvavo giedodami ir melsdamiesi lietuviškai dialogines Mišias. Tėvo Kijausko pamokslas **Pasaulis be krikščionių,** suvedė dienos mintis ir paruošė kursantus rytdienai. Po vakarienės moksleiviai rinkosi į salę vakarinei programai. Visi sustojo į ratelį padainuot ir pašokt. Bet neužilgo, pasiduodami žvaigždelių vilionei, visi išbėgo į kitą pusę ežero ir, šiaurės šaltam vėjui pučiant, lietuviškas dainas dainavo, kol pagaliau valdyba surado ir nuvarė į namelį miegot.

Per miegus pasigirdo švelnus varpelio skambėjimas. Laikas keltis. Kursantai išsirito iš lovelių — vieni kaip iš ugnies, kiti truputėlį lėčiau. Atėjus devintai valandai, visi susirinko į salę ryto maldai ir skaniems pusryčiams. Po pusryčių prasidėjo antros dienos darbas. Šią dieną moksleiviai sprendė "Kuo gali būti žmogus". Dienos mintis: "Pamatyti nors kelis pilno žmogaus bruožus. Pagalvoti, kuo žmogus panašus į Dievą. Suprasti, kad mūsų pačių pilnatvė priklauso nuo mūsų ryšių su kitais".

Rytinę paskaitą **Ką reiškia užaugti?,** skaitė Daina Skirmuntaitė. Pagrindinė mintis buvo išreikšta pavartojus šį japonų eilėraštį: "Aš visad žinojau, kad pasuksiu šiuo keliu, bet nežinojau, kad tai bus šiandien". Buvo pasakyta, kad į save galima žiūrėti iš trijų pusių — tai, kuo tikrai esame, tai kuo mes norime būti, ir tai kaip kiti žmonės mus mato. Sekė būrelių diskusijos.

Pirmas būrelis, vedamas Mirgos Pakalniškytės, diskutavo **Kuo mes galėtume būti?** Buvo iškelta mintis, kad tėvai žiūri į mus, kaip į vaikus, o reikalauja, kad elgtumės kaip suaugusieji. Antras būrelis, pravestas Jono Butvilos, diskutavo **Kas mane varžo?** Buvo iškelti šie klausimai: Ar aš esu laisvas? Kokie rūpesčiai mane suriša? Ar aš turiu būti savo mokyklos vergas? Kaip aš galiu išsilaisvinti? Nutarta, kad nėra tokio žmogaus, kuris ne-

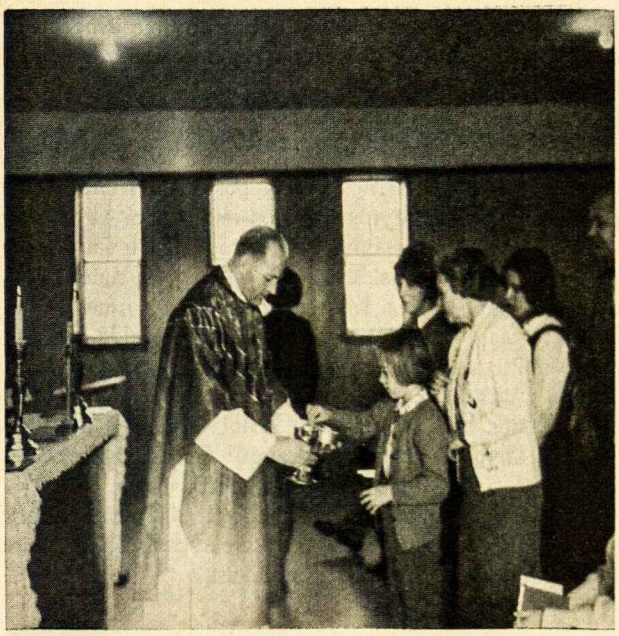

Aukojimo procesija kursų mišiose.

turi suvaržymų ar rūpesčių. Bet šita išvada nereiškia, kad mes nesam laisvi. Trečias būrelis, vedamas Povilo Alšėno, pristatė klausimą **Ar turtas yra nelaimė?** Buvo tyrinėjama ar yra menas būti turtingu? Ar turtuolis būtinai turi būti blogas žmogus? Nutarta, kad būti turtuoliu nėra jokia nuodėmė, nes daug turtuolių yra labai geri žmonės.

Vidurdienį buvo šventos Mišios. Pamokslo tema buvo **Meilė.** Tėvas Kijauskas iškėlė šias mintis: kuo žmogus panašus į Dievą? — kad jis gali mylėti. Meilė negali būti tik dvasinė ar tik kūninė, nes visas žmogus myli Negalima mylėti Dievo nemylint žmogaus.

Po pietų visi bėgo laukan pasportuoti. Spyglio eže rėlis gerokai per naktį sušalo, tai tie, kurie turėjo pačiūžas, linksmai ir triukšmingai praleido laisvalaikį. Net

Sauliaus Milmanto diskusinis būrelis.

tėvas Kijauskas, nebijodamas šalčio, kelis kartus apčiuožė ežerą. Pagaliau, gryno oro prikvėpavę, gerokai sušalę, uždusę ir išalkę, moksleiviai susirinko į salę pavalgyti pavakarius ir susišildyti prie jaukaus židinio.

Sekė dienos antra paskaita — **Žmogaus laisvė,** duota Aušrelės Skirmuntaitės. Turinį sudarė šios mintys: Žmogus pats save kuria. Trauka save realizuoti. Gyvenimo tikslo pasirinkimas. Už ką esu atsakingas? Dorovė — menas kaip pasidaryti laisvesniu. Gyvenimas kaip kelionė. Pasaulis ne kaip ašarų pakalnė. Ne tik tikslas kelia džiaugsmą, bet pati kelionė džiaugsminga. Vėl kursantai skirstėsi į būrelius diskutuoti. Pirmas būrelis, pravestas Patrimpo Prapuolenio, diskutavo **Ar Bažnyčia gali kalbėti apie neturtą?** Buvo iškeltas klausimas: Bažnyčia kalba, kad žmogus turi neprisirišti prie turto, o ką pati daro? Laimos Underytės būrelis tyrinėjo klausimą **Kas yra draugas?** Ar draugas yra žmogus, kuris man naudingas? Kuo skiriasi draugystė nuo "togetherness". Vienatvė ir draugai — ar turiu draugą tik, kad išvengčiau vienatvės?

Trečiasis būrelis, pravestas Irenos Rušėnaitės, galvojo **Kaip galiu gyventi su savo vienatve?** Diskusijoms pasibaigus, tuoj pat sekė kita Dainos Skirmuntaitės pa-

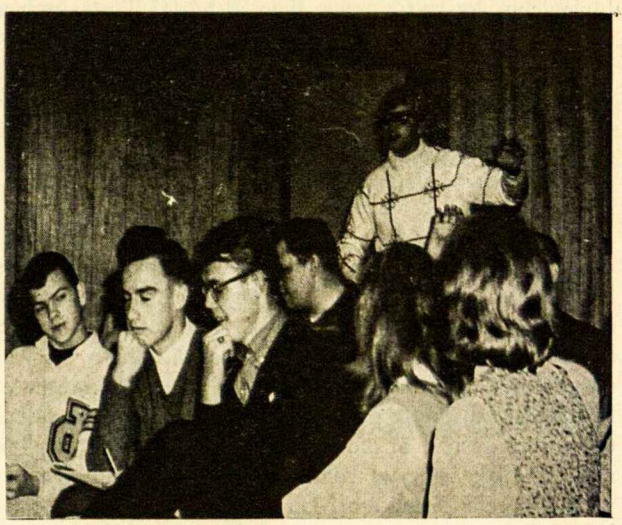

Remigijus Bičiūnas aiškina paskaitininkui.

skaita **Aš ir kiti žmonės.** Buvo tyrinėjama, ar man kiti žmonės reikalingi? Ar gyvenu tam, tik kad būčiau kitiems naudingas? Po šios paskaitos buvo bendros diskusijos, kurios užbaigė dienos rimtąją dalį. Pavakarieniavę ir pakankamai naujos energijos atgavę, kursantai laukė vakarinės programos.

Norint šokių, o sužinojus, kad bus rodomas filmas, jaunimo entuziazmas peršlapo. Bet ką padarysi? Visi susirinko į salę pasiruošę geroką laiką išsėdėt ir padūmoti. Deja, laimė šypsojos ne vadovybės norams, bet "prislėgtiesiems". Visaip mėgino vadovybės "mechanikai", bet pataisyti filmų prožektoriaus nepasisekė. Pagaliau pasidavė ir tuojau pasigirdo šokių muzika ir jaunimo trepsėjimas. Bet greitai atėjo laikas išsikirstyti ir po vakarinės maldos nenoromis jaunimas nuėjo sapnuose paskęsti.

Visur tylu ir ramu. Staiga nuaidėjo varpelio balsas, pertraukdamas rytmečio tylą ir saldžius sapnelius. Greitai subėgo visi į salę ryto maldai ir pusryčiams. Šios dienos mintis: "Rasti kelius į tą žmogų, kuriuo kiekvienas galėtume būti. Bandome rasti prasmingą savo gyvenimo darbą, įsijungti į nuostabų minties pasaulį. Pamatę, jog

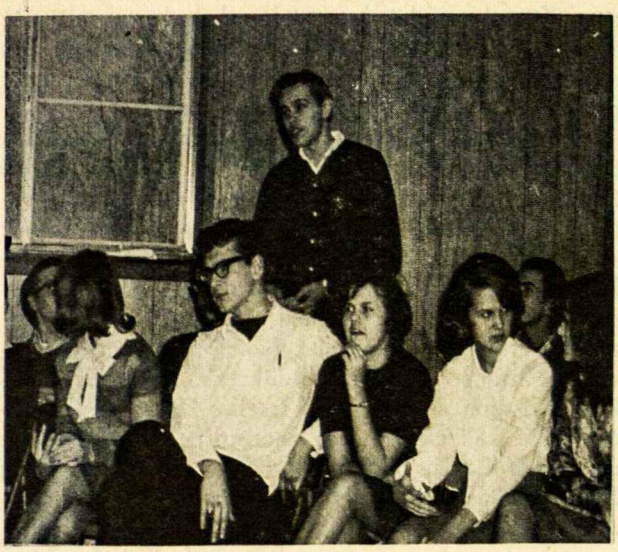

Vytautas Kutkus kovoja prieš socializmą.

mes be Dievo negalime būti, stojame jo akivaizdon kaip broliai, bendruomenėje". Pirmą paskaitą davė dr. Arūnas Liulevičius. Paskaitos tema: **Kuo aš būsiu?** Turinį sudarė šie klausimai: kaip pasirinksiu savo gyvenimo darbą? Kaip galiu sužinoti kam aš linkęs? Ar žmogus teturi tik vieną pašaukimą? Ar mano gyvenimas tebus skirtas tik mano profesijai? Buvo pasakyta, kad ieškodami Dievo pagalbos profesijos pasirinkimui, negalim suprasti, kaip Jis kalba. Dievas nekalba žodžiais, bet progom, aplinkybėm.

Po paskaitos buvo būrelių diskusijos. Remigijaus Bičiūno būrelis diskutavo **Kasdienybė.** Ar mano darbas man tik kalėjimas? Ar bloga bėgti iš kasdienybės? Kitas būrelis, vedamas Elenos Bradūnaitės, diskutavo **Ar viena profesija geresnė už kitą?** Iškilo svarbus klausimas: kas turėtų apspręsti profesijos pasirinkimą? — ar talentas tai profesijai, ar nors tos profesijos? Nutarta, kad reikėtų abiejų motyvų renkantis profesiją. Jono Vaškevičiaus būrelis diskutavo **Man niekas neįdomu.** Buvo iškelti klausimai: kas man įdomu? Ar aš nenoriu ko nors atrasti (ieškojimo kelionės minties pasauly)? Kaip aš žinau, kad man nepatinka menas, jei nieko apie jį nežinau? Sekė šventos Mišios. Šios dienos pamokslas: **Mes stojame kartu prieš Dievą.** Pavalgę pietus, moksleiviai išdundėjo laukan linksmai praleisti poilsio valandėlę.

Po pavakarių nuvargęs jaunimas sėdos klausytis panelės Viktorijos Skrupskelytės paskaitos **Minties pasaulis,** kurioje pristatytos šitokios mintys: jei esi drąsus — keliauk minties pasaulyje. Ne ekonomija ir karai keičia pasaulį, bet mintis. Gerbk žodį, nes jis mintį neša. Vėl kursantai skirstėsi į būrelių diskusijas. Pirmas būrelis, pravestas Kazio Razgaičio, diskutavo **Malda.** Ar galima išmokti melstis? Ar geriau melstis iš maldaknygės, ar savo žodžiais? Ką malda iš tikro reiškia mano gyvenime? Antras būrelis, vedamas Leono Valaičio, diskutavo **Kaip knygos man padeda augti?** Po diskusijų Elena Bradūnaitė ir Leonas Valaitis kalbėjo apie "Ateitį". Prašė pasiūlymų, kaip pagerinti "Ateitį". Po vakarienės gražiai apsirengę visi susirinko salėje pasišokt ir smagioj nuotaikoj praleisti paskutinį vakarą.

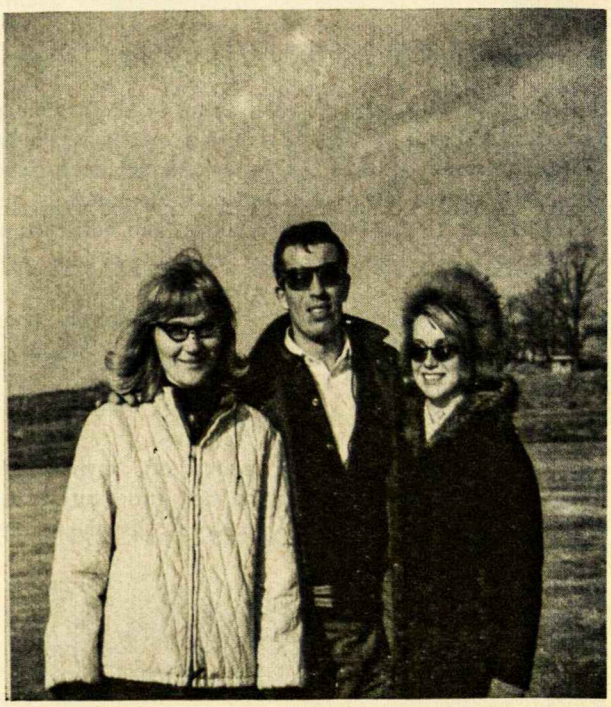

Daina, Rimas ir Ramunė žiūri, kaip pasaulis atrodo iš vidurio Spyglio ežero.

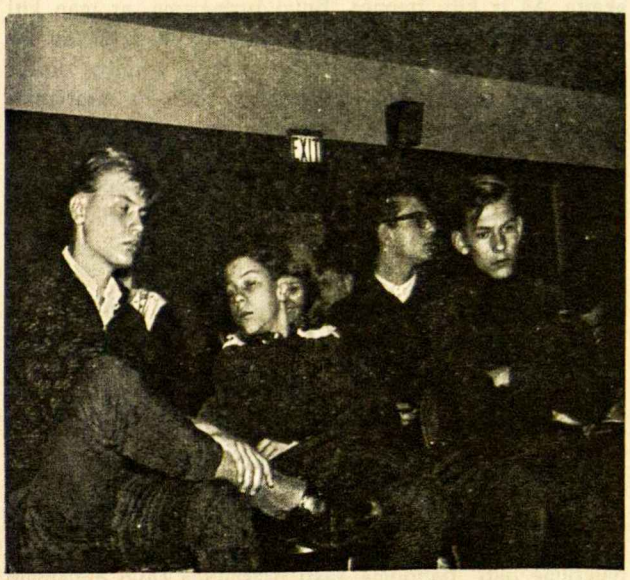

Chicagos intelektualai klauso paskaitos

Išaušo niūrus, šaltas rytas. Moksleiviai išvargę po trijų dienų kursų, miega. Skambutis suskamba, bet visi dar tebemiega. Vadovė pasibeldžia į duris ir pagaliau prasideda bruzdėjimas. Neužilgo susirenka visi į paskutines kursų bendras Mišias. Pavalgę pusryčius, moksleiviai skirstosi į savo kambarėlius supakuoti lagaminus kelionei į namus. Atskubėjo valanda skirstymuisi. Atsisveikino visi su savo naujai rastais draugais ir prisižadėjo vėl kitais metais susitikti žiemos ideologiniuose kursuose.

Nijolė Girginaitė, rašanti apie MAS ideologinius kursus, įvykusius Kalėdų metu Dainavoje, yra Profesoriaus Kazimiero Pakšto moksleivių ateitininkų kuopos narė, Grand Rapids, Michigan.

---

mūsų organizacijoje

ATVIRYBĖ LAIKUI, IŠTIKIMYBĖ IDEALUI

Tokiu šūkiu šaukiamas šeštasis Ateitininkų Federacijos Kongresas Toronte, liepos 3-4 dienomis. Kongreso šūkis ir programa priimti Federacijos Valdybos posėdyje, įvykusiame gruodžio 5-6 d. Putname, dalyvaujant visiems valdybos nariams ir studentų bei moksleivių specialiems atstovams.

Kongreso paskaitose ir diskusijose bus siekiama pabrėžti šių dienų ateitininko, kaip žmogaus, specialias užduotis ir problemas. Pagrindinė kongreso paskaita, skaitysima iškilmingame posėdyje sekmadienį (liepos 4), bus Federacijos Vado dr. Juozo Girniaus: "Ateitininkų idėjiniai pagrindai ir šių laikų uždaviniai". Paskaita rengiama su mintimi idėjiniuose ateitininkijos pagrinduose ieškoti atsakymų į aktualiąsias šio laiko keliamas žmogaus problemas. Antroji paskaita, atidaromajam posėdyje šeštadienį (liepos 3) — žvilgsnis į ateitininką žmogų iš psichologinės pusės, skaitoma dr. Antano Sužiedėlio. Šeštadienio popiečio posėdžiui rengiamos kelių prelegentų diskusijos svarstant tautinio ir religinio identiteto reikšmę ekumeninio atvirumo šviesoje. Numatytos taip pat iškilmingos kongreso pamaldos ir plataus masto literatūros ir meno vakaras, atspindįs ateitininkijos originalų kūrybinį įnašą į lietuviškąją kultūrą.

Organizacinius Federacijos reikalus apsprendus Nepaprastoje Konferencijoje, jų šiame kongrese nenumatoma svarstyti. Tačiau Federacijos konstituciją sekant, visuose vienetuose bus renkami atstovai. Valdybos nutarimu, kiekviename vienete renkamas vienas atstovas; esant daugiau kaip 25-iems nariams, atstovas renkamas nuo kiekvienų 25 narių ir nuo likučio 13-kos ar daugiau. Vienetai prašomi Federacijos Valdybai pristatyti naujausius narių sąrašus. Atstovai turi būti išrinkti iki 1965 gegužės 1 d.

Kongreso praktišką rengimą tvarko tam tikslui sudaryta komisija Toronte, kuriai vadovauja dr. J. Sungaila. Tikslus posėdžių, pamaldų ir vakaro tvarkaraštis ir programos detalės bus skelbiami vėliau. *AFV*

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMO NUTARIMAI

Ateitininkų Sendraugių Sąjungos suvažiavime, įvykusiame lapkričio m. 27-29 Clevelande, buvo padaryti sekantys nutarimai:

Matydami didelę svarbą liturginiam atsinaujinime, bendros maldos ugdymą sendraugiai laiko ypatingu savo rūpesčiu. Šiuo reikalu rūpintis įpareigojamos visų skyrių valdybos.

Suvažiavimas rekomenduoja, kad visi sendraugių skyrių susirinkimai būtų atviri visuomenei ir kad susirinkimų programa būtų skelbiama iš anksto.

Sendraugių skyriai įpareigojami ruošti paskaitas visuomenei tomis temomis, kurios yra būtinos mūsų bendruomenės atsinaujinimui.

Kiekvienoje sendraugių skyriaus valdyboje vienas narys yra skiriamas jaunučių ir moksleivių reikalams.

Vietovėse, kur moksleivių kuopų globėjų klausimas dar nėra išspręstas, sendraugių skyriaus pirmininkas asmeniškai rūpinasi surasti moksleiviams globėjus, pastangas koordinuojant su Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdyba.

Kiekvienas sendraugių skyrius įsteigia pagelbinį branduolį moksleivių veiklai. Tą branduolį sudaro trys-keturi sendraugiai, skiriami kasmet, kurie talkininkauja MAS kuopų globėjams ir valdyboms programos vykdyme ir praktiškuose veiklos reikaluose.

Kiekvienas JAV ir Kanados sendraugių skyrius atkreipia dėmesį į reikalą atsiųsti į sąjungos suvažiavimus atstovais savo narius ir pagal galimybes apmoka jiems kelionės išlaidas.

Kiekvienas sendraugių skyrius pasirūpina, kad apie jo veiklą nuolat būtų informuojama spauda — "Ateitis" ir ateitininkų skyrius "Drauge".

Visi JAV ir Kanados sendraugių skyriai renka savo valdybas vienu metu — gegužės-birželio mėnesiais. Esamos valdybos pasilieka pareigose iki 1965 metų birželio mėnesio.

Ateitininkų Sendraugių Sąjunga pritaria Australijos ateitininkų prašymui palaikyti ryšius su šio krašto ateitininkais ir įpareigoja finansiniai remti tokio ryšio realizavimą.

Ateitininkų Sendraugių Sąjungos centro valdyba imasi iniciatyvos įsteigti Šiaurės Amerikos ateitininkų skyrių "Tėviškės Aidų" laikraštyje.

Ateitininkų Sendraugių Sąjungos centro valdyba įpareigojama pasiųsti Australijos ateitininkams įrašytas magnetofono juosteles, liečiančias ateitininkų veiklą.

Suvažiavimas nepasisako iš esmės prieš vardo keitimą, tačiau šiuo metu keitimui neranda gyvo reikalo.

AF TARYBOS NUTARIMAS

Ateitininkų Federacijos Taryba savo paskutiniame posėdyje konstatavo ateitininkuose stoką dėmesio jaunimo veiklai — ja nesidomima pakankamai kiek šio laiko aplinkybės reikalauja, į ją neįsijungia pakankamas globėjų skaičius, ji nesusilaukia tiek paramos kiek reikėtų ir kiek galima būtų laukti iš sąmoningų, lietuviškai bei katalikiškai susipratusių narių, permažai rūpinamasi jaunime žadinti meilę aukštesniems idealams, dvasinėms vertybėms. Yra net kelios vietovės, kuriose kelios dešimtys baigusių akademikų per metų eilę nesistengė suorganizuoti bent mažiausią moksleivių ar jaunučių būrelį. Sunku net įsivaizduoti, kad asmenys, rodę tiek gražios iniciatyvos studijų metu, dabar galėtų paskęsti tokiame nerūpestingume.

A.F. Taryba, siekdama atitaisyti šią nenormalią padėtį, primena vyresniųjų bei jaunesniųjų sendraugių bei baigiančių studentų pareigą skiepyti jaunesniuosiuose meilę Bažnyčios, Tautos ir visos Žmonijos didesniems idealams, skatinti moksleivius ir jiems padėti formuoti pasaulėžiūrą. Nuo tos pareigos nėra laisvas nei vienas susipratęs ir subrendęs ateitininkas.

Ateitininkų Federacija yra mokslą einančio lietuvių katalikiškojo jaunimo arganizacija. Tai yra jaunimo pasaulėžiūros ugdymosi bei lavinimosi mokykla. Jaunimo veikla joje yra pati svarbiausioji ir pati centrinė. Ateitininkija pagrindinį atnaujinimo darbą, kuriam ryžtasi, pradeda nuo jaunimo. Tiktai per pirminį rūpestį jaunimu ir konkrečiais laimėjimais jaunimo tarpe ji susidaro pagrindą ir virsta pajėgiu veiksniu atnaujinimo žygiui visuomenėje.

Norėdama konkrečiai atžymėti ateitininkų pačią esminę veiklos sritį, Taryba

rekomenduoja ateitininkams sendraugiams ypatingai šiose tremties sąlygose ir šiuo metu laikyti jaunimo veiklos globą ir rėmimą pagrindiniu bei pirmaeiliu savo rūpesčiu bei uždaviniu,

užgiria veiklą tų sendraugių bei studentų, kurie ryžosi konkretiems darbams jaunimo veiklą globodami bei tai veiklai sudarydami palankias moralines bei materialines sąlygas,

skatina ruošti reguliarius jaunimo globėjų suvažiavimus, kuriems Moksleivių Ateitininkų Centro Valdyba davė gerą pradžią sukviesdama pirmąjį ateitininkų gyvenime jaunimo kuopų globėjų pasitarimą šiais metais Clevelande.

Adolfas Damušis
Ateitininkų Federacijos Tarybos Pirmininkas

ORGANIZACINIŲ ŽENKLŲ REIKŠMĖ

Ateities spalio numeryje buvo pasisakyta uniformos klausimu pas ateitininkus (1964 spalio mėnesio, Nr. 8, psl. 186). Norėtume papildyti šį pasisakymą sekančiomis pastabomis.

Uniformas ateitininkai turi jau gana seniai (žiūrėk Kun. St. Ylos **Ateitininkų vadovas**, psl. 91). Dabartinė kalba apie uniformas moksleiviams, iš tiesų, yra susijusi su jaunučių ir jaunesniųjų ateitininkų atsiradimu prieš 14 metų. Vyresnieji moksleiviai turi savo uniformas. Šiuo metu nėra jokių planų ar kalbų keisti tas uniformas.

Šia proga norisi iškelti klausimą, kokią reikšmę turi uniforma pas ateitininkus: organizaciniai ženklai, kaip ženklelis, juostelė, vėliava, himnas ir t.t.? Kun. Stasys Yla rašo **Ateitininkų vadove** apie ateitininkų uniformos istoriją: "Ateitininkai gimė tada, kai nebuvo galima iš viso vartoti jokių uniforminių ženklų. Laikams pasikeitus, ne kartą buvo kilęs klausimas įsivesti uniformą. Bet persverdavo mintis: neišsiskirti išoriškai. Ateitininkų uždavinys būti **tarp kitų,** bet būti **kitokiais** vidine prasme: vadovautis kitokiais principais, dvasia, turėti kitokių įsipareigojimų".

Laikui bėgant, įvesti tam tikri ženklai prie civilinių rūbų. Šiandien jau yra faktas, kad uniformas turi vyresnieji moksleiviai, studentai, įvairios korporacijos.

Ateitininkų tiek uniforma, tiek kiti organizaciniai ženklai yra išviršinė organizacijos išraiška: savo spalvomis,

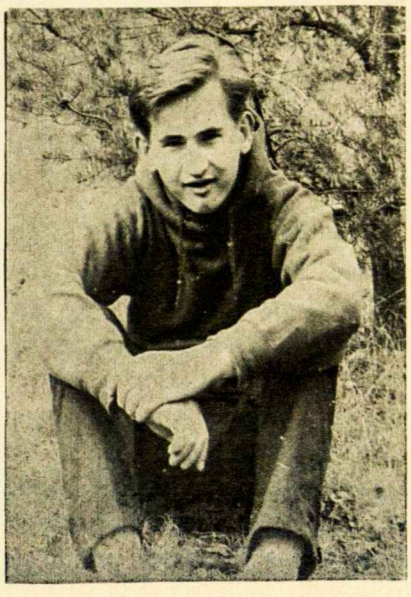

paprastumu, ženklų tinkamumu šie ženklai byloja, kiek tai įmanoma, apie vidinę organizacijos dvasią. Specialiomis progomis uniforma apjungia narius matomai, padeda pajusti organizacijos bendruomeninį priklausomumą.

Toks labai bendras uniformos bei kitų ženklų aptarimas jau parodo jų prasmę ir derinimąsi su žmogaus pačia prigimtimi. Žmogus, šalia dvasinio prado, turi savyje ir medžiaginį pradą. Be to, jis yra ir sociali būtybė. Žiūrint tad į patį žmogų, atrodo, kad dera išviršiniai-išoriniai išreikšti ir pabrėžti jo socialumą, priklausymą žmogiškai bendruomenei. Tiek žmogiškosios prigimties sąranga, tiek žmogiškoji psichologija šiai minčiai pritaria.

Kokia nėra ateitininkiška uniforma? Pirmiausiai ji nėra kariška uniforma. Visi sutiksime, kad yra įvairių uniformų. Kariškumo ateitininkai visuomet vengė savo organizacijoje, pabrėždami idėją, minties pasaulį. Ateitininkai su pagrindu didžiuojasi savo išsamia, visą žmogų apimančia krikščioniška ideologija bei puoselėjama vertybių hierarchija. Moksleivių Ateitininkų Sąjungos uždaviniai bei tikslas tai patvirtina: "...ugdyti sąmoningas, kūrybingas ir veiklias asmenybes, naujinti pagal Kristaus mokslą ir kovoti dėl Lietuvos laisvės" (Statutas, II, 3).

Uniforma pas ateitininkus jokiu būdu neatstoja organizacijos dvasinės pusės, tos organizacijos ideologijos, jos principų. Atvirkščiai, uniforma bus mums prasminga tik tuomet, kai ji, savo ribotume ir kiek tai įmanoma išviršiniai išreikšti, atspindės mūsų vidinę gyvąją dvasią. Bet, antra vertus, uniforma savyje neneigia minties pasaulio. Greičiau ji primena, išreiškia minties pasaulį, kaip žodis — nors ir labai netobulai — įkūnija mūsų mintį arba menininko paveikslas — jo sukurtą išgyvenimą, idėją; kompozitoriaus užrašytos gaidos — jo išgyventą garsų pasaulį.

Suprantama, kad visuomet yra pavojaus pasilikti rūbą ir užmiršti jo simbolinę, atstovaujančią prasmę. Bet čia ir yra ta rizika, kuri mus grąžina prie paties žmogaus prigimties dvilypumo — kūno ir sielos — nuostabioj žmogiškojo asmens vienybėje. Žmogui abu pradai yra svarbūs: tiek dvasinis tiek medžiaginis. Noras bet kurį iš šių dviejų pradų paneigti reikš taip pat ir žmogaus pažeidimą. Kraštutinumas gali reikštis dviem kryptimis: arba tiek iškelti dvasią, jog paniekinamas medžiaginis elementas žmoguje, arba rūpintis vien tik medžiaginėmis apraiškomis, užmirštant dvasios pasaulį. Žmonijos istorijoje yra buvę nukrypimų į abi puses. Ateitininkai nepriima nei vienos nei antros pozicijos. Savo darnioj ideologijoje jie apjungia abu elementus ir tą harmoningą natūralią vienybę žmoguje pakelia, atnaujina

VOX POPULI

Detroit, Mich.
1964 m. gruodžio 31 d.

MIELAS REDAKTORIAU,

Šis jaunimo veiklos reikalu nutarimas yra priimtas Taryboje dalyvaujant Sąjungų atstovams. Jo komentarų jau pasirodė "Ateityje", nors autorius to "komiško" nutarimo ir nevardinamas.

Todėl tikslu jį paskelbti visų žiniai. Būkit malonus jį atspausdinti artimiausiame "Ateities" numeryje ir, jeigu galima, bent pradžioje be komentarų. Leiskite pamąstyti patiems skaitytojams ir vėliau tekomentuoja laisvai be sugestijos ką ir kaip kas mano. Be abejo ir Taryba ir aš pats imame pilną atsakomybę ir dabar ir ir prieš ateitį.

Jus gerbiąs

Adolfas Damušis

Red. Dr. A. Damušio atsiųstas Ateitininkų Federacijos Tarybos posėdžio nutarimas spausdinamas šiame "Ateities" numeryje.

MIELAS REDAKTORIAU,

Labai nusiminėm, kai neradom Rochesterio moksleivių nuotraukų ir aprašymo metinės šventės paskutiniam "Ateities" numeryje. Kodėl netilpo? Ar verta rašyti? Ar ne ten pasiuntėm?

Jūratė Krokytė

Red. Miela Jūrate, korespondencijų "Ateitis" labai laukia. Jas spausdiname pačiame artimiausiame numeryje. Kiekvieną "Ateities" numerį paruošti ima maždaug mėnesį laiko. Su tavo korespondencija buvo taip — kai ją gavome, lapkričio numeris buvo jau spaustuvėje, todėl ją palaikėm gruodžio numeriui.

Castelnuovo D. Bosco, 1965 m. I. 19 d.

Gerbiamieji broliai Kristuje,

malonėkite priimti mano ir visų čia esančiųjų ateitininkų nuoširdžiausius sveikinimus bei linkėjimus, o ypatingai mūsų viešą padėką už siunčiamuosius "Ateities" numerius. Esame labai dėkingi visiems tiems, kurie mums užsako "Ateitį".

Daug linkėjimų Jums, brangieji, šiems naujiems Viešpaties metams, kad Jūsų milžiniškas pasišventimas ir galingas spaudos darbas atneštų gausių dvasinių vaisių — ateitininkijai. To Jums visa širdimi linki —

Jūsų brolis Kristuje

kun. Mečys Burba, S.D.B.

"Draugo" kultūrinis priedas 1964. XII.24. pasisako:

ATEITIS, 1964 m. spalio mėn., nr. 8 ir ATEITIS, 1964 m., lapkričio mėn., nr. 9. Šitas gajus ir nesustingstantis lietuvių katalikiškojo jaunimo žurnalas, po vasaros atostogų pateks į naujo redaktoriaus Skirmunto Radvilos ir naujo redakcinio kolektyvo rankas, dar labiau pagyvėjo, net kai kuriomis prasmėmis suradikalėjo, drąsiai atsiliepdamas į vienokius ar kitokius, paties gyvenimo iššauktus reiškinius. Bet retkarčiais tas radikalumas turi tendencijos virsti net per daug vienapusišku, į šalį nukrypstančiu aktyvumu.

Lig šiol mes vis užakcentuodavome, kad ateitininkija lietuvių tautoje tuo ir yra reikšminga, kad ji organizacinėje savo veikloje vis dirbdavo tai, kas vienu ar kitu laikotarpiu reikėjo labiausiai pabrėžti religine ir tautine prasme. Sakysim, ateitininkijos pirmaisiais metais reikėjo padėti pagrindus, formuojant tikinčiąją lietuviškąją inteligentiją, valstybei kuriantis, reikėjo dėmesį koncentruoti visuomeninėn veiklon, gi nepriklausomybei skleidžiantis, pasinešta į kultūrinius bei kūrybinius barus. Žodžiu, vis buvo mestasi ten, kur buvo jaučiamas tam tikras trūkumas tautos religiniame bei tautiniame brendime.

Pastaruosiuos mūsų čionykščio jaunimo redaguojamuos "Ateities" numeriuos akis vis užkliūva už Bažnyčios atsinaujinimo ir amerikinio gyvenimo problemų, kaip rasinio klausimo ir pan. Ir niekas negali sakyti, kad tie akcentai yra savo esmėje peiktini. Tačiau jeigu jie būtų keliami čia lietuviškų problemų bei kūrybinių užmojų siaurinimo sąskaiton, tada jau vertėtų susimąstyti.

Nesakome, kad mums nereikia rūpintis ir net aktyviai įsijungti į bažnytinių reformų ir teisingo rasinio

(nukelta į 3-čią virš. pusl.)

---

antgamtinėje plotmėje. Pagal seną pasakymą — malonė neniekina žmogaus prigimties, o ant jos stato.

Pačioje išganymo ekonomijoje regime pagarbą šiem dviem pradam žmoguje: Dievas ateina žmogaus išganyti, pats tapdamas žmogumi. Jis įsteigia Bažnyčią, kurioje būdingi du elementai — medžiaginis ir dvasinis, žmogiškas ir dieviškas. Steigdamas sakramentus teikti žmogui antgamtinę malonę, jis naudoja medžiagą — duoną, vyną, vandenį, aliejų.

Žinoma, žmogui visuomet liks problema, kaip išlaikyti šių dviejų pradų — dvasinio ir medžiaginio — vienybę, neprarandant lygsvaros. Kalbant apie uniformą, šios lygsvaros klausimas neužmirštinas. Bet, tiek šiuo tiek visais panašiais klausimais, mes randame ateitininkiškoje ideologijoje principinius kelrodžius. Reikšmingi mūsų temai yra prof. Stasio Šalkauskio žodžiai, kada jis kalba apie krikščioniškosios pasaulėžiūros reikšmę: "Žmogaus minties istorija suteikia daug davinių, kad mintis bent tam tikrame laipsnyje valdo gyvenimą, ir priešingai, gyvenimas turi didelės įtakos minčiai. **Gyvenimas ir mintis yra nuolatinio veikimosi būvyje, ir todėl vienas kitą sąlygoja ir vienas kitą formuoja" (Ateitininkų ideologija,** psl. 38).

Kada kalbame apie jaunučius (6-9 metų) ir jaunius (10-13 metų) ateitininkus, matome, jog jie geriausiai supranta ženklų kalbą. Jei jiems kalbėsime uniformų, organizacinių bei kitų ženklų pagalba apie ateitininkiškąją ideologiją, jie tą kalbą supras, kiek to amžiaus berniukas ar mergaitė gali suprasti. Šią mintį paremia ir to amžiaus vaiko psichologijos žinovai. Spalvų derinys, tautiniai ir religiniai ženklai tam vaikui ar mergaitei atstovauja ir primena organizacijos idėjas, mintį.

Aišku, uniforma ar kiti ženklai, nors jie ir ateitininkiški, nepadarys mus ateitininkais. Bet jei, užsidėdami uniformą ar ženklą, klausime savęs, ar mes turime tą dvasią, kurią jie atstovauja bei išreiškia ir, to pasėkoj, stengsimės ta dvasia gyventi, tada uniforma bus ne tik reikšminga, bet ir prasminga.

MAS Centro Valdyba

sportas

Vieno įvykio paraštėje

J. ŠOLIŪNAS

Australijon atskridus

Nuotr. A. Fišerio

Dar daug ir ilgai kalbėsime apie vieną pereitųjų metų sportinį įvykį. Tiesa, 1964 metais buvo olimpiniai žaidimai Tokyo mieste. Tačiau mūsuose daugiau dėmesio atkreipė ne olimpiniai žaidimai, bet **mūsų krepšininkų išvyka Australijon.** Šis žygis nuskambėjo per visą pasaulį. Juo džiaugėsi ir didžiavosi netik išeivijos lietuviai, bet ir pavergtoji Lietuva. Šis žygis iškėlė Lieetuvos vardą, išgarsino mūsų sportininkus ir todėl jis nepatiko Lietuvos okupantui.

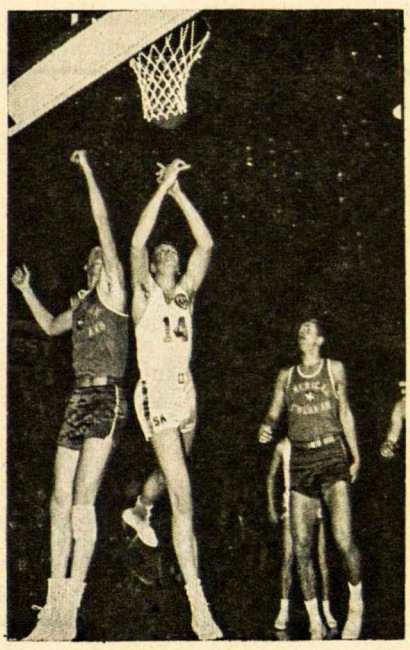

Stiprus vienetas

Mūsų krepšinio rinktinė buvo išskirtino pajėgumo vienetas. Tai pripažino netik visa visuomenė, bet taip pat ir tos rinktinės priešininkai. Apie komandos stiprumą rašė visa Australijos spauda, komentavo Kanados laikraščiai, pasisakė ir Lietuvoje "Tiesa". Visi pripažino, kad išvykos rinktinė galėjo drąsiai varžytis su pasaulio geriausiais krepšinio vienetais.

Tokyo olimpiniuose žaidimuose buvęs Australijos olimpinės rinktinės žaidikas Gaze yra pareiškęs, kad lietuvių rinktinė būtų buvusi viena iš pirmaujančių tuose žaidimuose. Tai patvirtino ir kitas Australijos olimpinės krepšinio komandos narys, buv. Vengrijos geriausias krepšininkas, Les Hody.

Mūsų rinktinę sudarė įvairių JAV universitetų studentai. Žinoma, buvo ir išimtis. Štai V. Bazėnas buvo toks geras, kad nebuvo atsižvelgta net į tai, jog jis tebėra dar tik gimnazistas. Jis buvo jauniausias rinktinėje. Bendrai vienetą sudarė 11 žaidikų ir du vadovai. Pastebėtina, kad komandoje buvo šeši čia gimę lietuviai ir penketas iš vėliausios išeivijos atvykusių. Rinktinę paruošė vadovas Vyt. Grybauskas, o visai išvykai vadovavo inž. V. Adamkavičius.

Kelionė per kengūrų žemę

Po dviejų savaičių įtempto darbo J. Bačiūno vasarvietėje rinktinė pakilo liepos mėn. 7 d. iš Chicagos istorinei kelionei. Ir, žinoma, pakilus reikia kur nors nusileisti. Šitas veiksmas tapo atliktas Sydney aerodrome, kur rinktinę sutiko entuziastinga minia. Gėlės, kalbos, ašaros ir juokas buvo pirmosios dienos Australijoje didžiausieji ženklai. Po dienos poilsio rinktinė metėsi darban ir nuskynė aštuonetą įspūdingų pergalių, kol netikėtai suklupo prieš gerą Victorijos rinktinę. Tačiau ir prieš šią komandą vėliau buvo atsigriebta. Bendrai išvykoje buvo laimėta 24-rios rungtynės ir pralaimėta vieną kartą. Prieš rinktinę krito netik Australijos lietuvių, latvių bei australų geriausieji, bet taip pat ir Australijos olimpinė komanda.

Mūsų krepšininkai aplankė visus didžiuosius Australijos miestus. Visur buvo nepaprastai nuoširdžiai lietuvių globojami. Visur rinktinė juto lietuviškų širdžių gerumą. Kiekviename mieste sunkiausia valanda buvo kada reikėjo išsiskirti. Toji atsisveikinimo minutė buvo skaudi netik pasiliekantiems, bet ir išvykstantiems. Jeigu mūsų vyrai niekur nepralaimėjo aikštėje, tai už aikštės ribų nemažai jų širdžių krito nelygioje kovoje prieš Australijos lietuvaites.

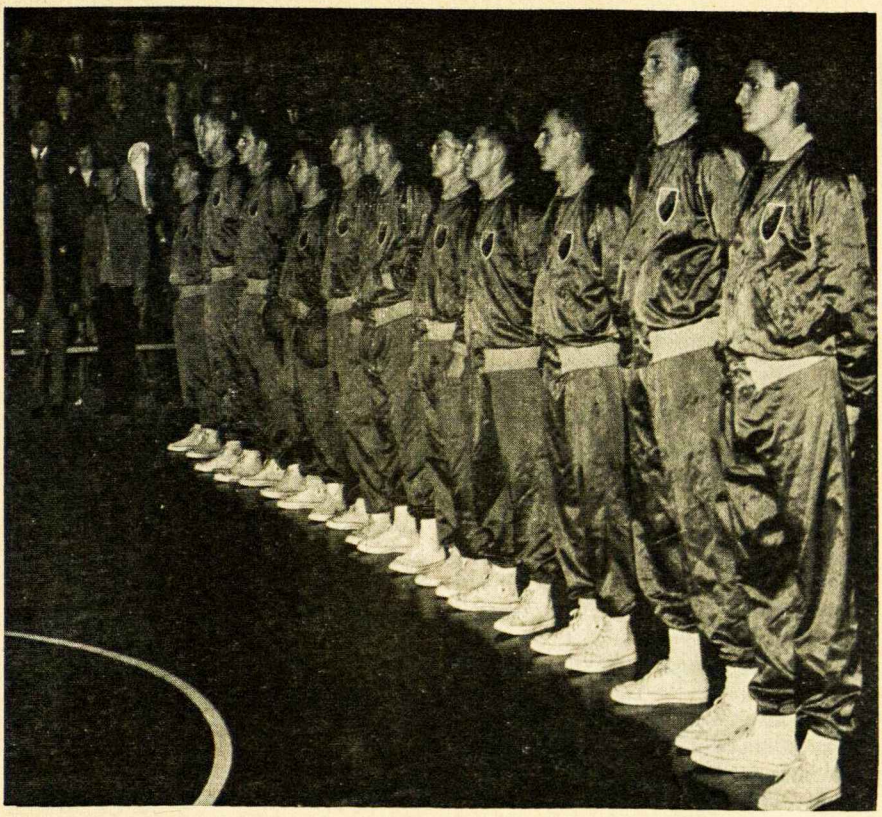

Š. Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė: iš dešinės — Ed. Šilingas, L. Jesevičius, A. Jankauskas, Pr. Čekauskas, V. Bazėnas, V. Sedlickas, Ed. Modestavičius, A. Motiejūnas, A. Adzima, Ed. Slomčinskas ir kapit. V. Varnas. Toliau matyti V. Memėnas, komandos statistikos vedėjas, V. Grybauskas, treneris.

Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės žaidynių balansas

Nr. Eil.	Vieta	Klubas	Taškai
1.	Sydney	Paratels	84:49
2.	—"—	New South Wales	82:58
3.	—"—	Sydney	96:66
4.	Newcastle	Newcastle	61:46
5.	Canberra	Canberra	95:71
6.	Tasmania	Devonport	90:54
7.	—"—	Burnie	83:50
8.	—"—	Hobart	105:49
9.	Melbourne	Victoria	58:67
10.	—"—	Reno	97:77
11.	—"—	Church	85:63
12.	—"—	Victoria liet. Geelonge	73:16
13.	—"—	Varpas	117:43
14.	—"—	Victoria	71:57
15.	Adelaide	Vytis	84:61
16.	—"—	Australijos Latvių Rinktinė	97:78
17.	—"—	Australijos Lietuvių Rinktinė	87:57
18.	—"—	South Australia	103:82
19.	—"—	Australijos Olimpinė Rinktinė	93:88
20.	—"—	South Australia	89:86
21.	Perth	West Australia	97:55
22.	—"—	Pertho lietuviai	68:52
23.	—"—	West Australia	78:66
24.	Sydney	Sydney	79:76
25.	—"—	Colts	93:50

Išvyka visais atžvilgiais nepaprastai pasisekė. Rinktinė iš Australijos grįžo tik rugpiūčio mėnesio 13 dieną ir savo veiklos nenutraukė. Ji dar nugalėjo Rytinės Sporto Apygardos rinktinę New Yorke ir Kanados Olim pinę Komandą Toronte. Po tokio sėkmingo žygio visi krepšininkai išsiskirstė. Vienetas daugiau nebesusirinks, bet jo nuveiktas darbas amžinai išliks mūsuose kaip vienas šviesiausių sportininkų darbų išeivijos istorijoje.

Eina garsas...

Dar ilgai skambės mūsų krepšininkų vardai Australijos lietuvių tarpe. Dar ilgai apie jų sportinius sugebėjimus komentuos Australijos sportininkai, neužmirš jų ir visa lietuviškoji Šiaurės Amerikos visuomenė. Be to pavydės mūsų rinktinei net ir Lietuvos priešai, nes rinktinės pasirodymas tapo rakščiu okupantų propagandos mašinoje ir sunku dabar jį taip lengvai pašalinti.

Australijoje Lietuvos vardas įrašytas gražiausioms raidėms į to krašto kultūrinį turtą. Jei pirma apie Lietuvą težinojo tik didmiesčiai, tai rinktinė savo tėvų krašto vardą televizijos ir radijo pagalba išplatino po visą kengūrų žemę. Jei pirma Lietuva tebuvo tik viena iš daugelio Europos tautų kiekvienam australui, tai dabar ji tapo gyva ir kovojančia, pavyzdinga tauta.

Australijos lietuviškam jaunimui lietuviai krepšininkai vėl uždegė nepaprastą pasididžiavimo savo kilme ugnį. Mūsų krepšininkų išvykos dėka ir lietuviško jaunimo išlikimas svetimoje jūroje buvo pratęstas tolimesnei ateičiai.

Š. Amerikoje krepšininkų išvyka sukėlė entuziazmo sportuojančiame jaunime pasekti tos rinktinės pėdomis. Čia dirbantis jaunimas svajoja apie ateitį, kada jis galės tapti garbingu rinktinės dalyviu. Ir toji išvyka garantavo mūsų sportinės veiklos tęstinumą šitame krašte.

Lietuviškoje visuomenėje dar daugiau buvo atstatytas pasitikėjimas mūsų sportininkų sugebėjimu jaunimo auklėjime.

Štai kokie bendri įspūdžiai pažvelgus atgal į mūsų rinktinės išvyką Australijon. Nėra abejonės, kad tai buvo vienas didžiausių 1964-jų metų įvykių lietuviškame visuomeniniame gyvenime.

Jis mums yra pavyzdžiu tolimesniam darbui.

nuo rytų iki vakarų

ITALIJA

Veiklieji Italijos moksleiviai ateitininkai

Kad nesupūtume ir neitume į kapą be likusio ženklo, jog ateitininkai esame — tai šio straipsnelio vedamoji mintis.

Šitame mažutyje šiaurinės Italijos kampelyje, žydriųjų Alpių papėdėje, randasi veiklieji Šv. kun. Jono Bosko kuopos ateitininkai, kuriuos globoja ir ir veikloje remia būrelis sendraugių. Nesuklysiu sakydamas — tai darbščiųjų bitelių avilys, kuriame kiekvienas turi galimybės pasireikšti pamėgtoje srityje. M. ateitininkų tarpe randasi atstovų iš U.S.A., Venecuelos, Anglijos ir Vokietijos.

Kristaus Karaliaus švente pradedam veiklos metus. Išsirinkę valdybą ir nusistatę veiklos gaires — rimtai kibom į darbą ir per I-jį trimestrą spėjom padaryti devynis kuopos susirinkimus, bei suruošti Įstaigoje veikiančių draugijų Kongresėlį. Kongresėlis praėjo gana šauniai, nes žvelgdami į fotografiją pastebėsite kuopos vėliavą ir ateitininkų programos išpildytojus. Esant ribotam laikui — štai kaip mes išnaudojom tą pusvalandį.

Pradėjom iškilmingai Ateitininkų Himnu, po kurio sukalbėjom mūsų Credo. Kuopos asistentas kun. Mečys Burba trumpai palietė ateitininkų istoriją bei veiklą ir dėl ko jie įsikūrė, ypatingai iškeldamas mūsų žymesniuosius ateitininkų šulus. Nepamiršo taipgi paaiškinti ateitininkų principų reikšmę. Toliau sekė vaidinimėlis vaizduojąs gerą ir blogą ateitininką. Vaidinimėlį parašė ir kartu vaidino kuopos pirmininkas Kazys Kivėnas. Pabaigai ant saldžiosios Budrys ir Lebedis vykusiai išpildė mimiką — Visuomeniškumas. Po Kongresėlio mūsų kuopa padidėjo trimis nariais. Bet įdomiausia tai, kad ateitininkai atliko didelį misionierišką apaštalavimo darbą — grąžindami į Katalikų Bažnyčią tris paklydusias aveles. Keturi protestantai lankydami mūsų kuopos susirinkimus pažino tikrąjį tikėjimą, užtai pasiruošę panoro apsikrikštyti ir asmeniškai susitikti su Kristumi. Trims lengvai pavyko, nes tėveliai sutiko. Ketvirtasis nenusimena ir tikisi šv. Velykoms prisikelti su Kristumi. Laimingieji Kūčių vakarą priėmė Krikštą, o per Bernelių mišias pasikvietė Dievulį į savo širdį. Tai gražiausias pirmosios šv. Komunijos prisiminimas Kalėdų naktį. Ateitininkai savo bičiulius tinkamai pasveikino ir prisiminimui dovanėlių parūpino: Petrui Butkevičiui, kaipo mūsų futbolo komandos vartininkui, įteikė simbolinę grandinėlę su kamuoliu: Viktorui Stančiui — globą, o Edmundui Budriui — gražų Marijos paveikslą rėmeliuose. Šis paskutinysis dar paruošė Kūčioms Trijų Karalių vaidinimą. Šventės nuotaiką pakėlė atvykęs vyriausias salezičių Prefektas — Don Fedrigotti, kuris pakrikštijo mūsų draugus, dalinosi tomis pačiomis plotkelėmis ir būdamas geras muzikas — pagrojo įvairių kalėdinių melodijų. Kuopos pirmininkas meniškai paruošė Betliejaus tvartelį, o Kūčių vakaro programos išpildyme visur pasižymėjo veiklieji kuopos ateitininkai.

Taipgi savo tarpe turime neblogų sportininkų. Tinklinyje ir krepšinyje savo apylinkėje neturime rimtų priešininkų. Gi futbolo turnyre laimėjom taurę — finalinėse rungtynėse įveikę italus: rezultatas 5:2. Rungtynes stebėjo miestelio publika ir mūsų gimnazijos mokiniai, kurie nepagailėjo ovacijų. Po rungtynių taurę įteikė pats sporto vadovas senjoras Barggetto, pavaišindamas mūsų vyrus kuo nors gaivinančiu.

Švenčių proga įstaigos vadovybė išrinko geriausius mokinius moksle ir elgesyje, suteikdama galimybės praleisti atostogas žydriose Alpėse. Jų tarpe atsirado ir mūsiškis šaunus sportininkas Juozas Repšys. Kuopos asistentas turėjo laimės juos palydėti ir kartu su jais dalintis slidžių bei rogučių sporto džiaugsmais.

Kad susirinkimai būtų įdomūs ir kartu naudingi — juose dalyvaujame aktyviai visi. Tokiu būdu pati veikla tampa vienas malonumas ir nėra apkrauti tiktai du ar trys valdybos nariai — visi ką nors užsiima savo pamėgtoje srityje. Ta pati linksmoji dalis labai sveikintina po kai kurių diskusijų ir principų gvildenimo. Ypatingai turime labai geras sąlygas bet kokiai veiklai, nes gyvename visi kartu po tuo pačiu stogu.

"Gyvenant vieniems toli nuo kitų, negalint visiems kartu susitikti, pasikalbėti, pasidalinti tuo ką kiekvienas turime, mūsų bendras ryšys kartais atrodo be galo silpnas. O vis tiktai — nuo pačių jauniausių iki vyriausių — esame vienos šeimos nariai. Kam brangi savo šeima, tas paprastai nori žinoti visus savo brolius ir seseris: kas jie yra, ką jie veikia, kur gyvena — net ir tada, jei su jais artimiau tuo tarpu bendrauti neturi progos". (Romos Ateitininkai)

Pasidalindamas šiomis keliomis mintimis iš mūsų žydriosios padangės būsiu nepaprastai laimingas sužinojęs, kad šis rašinėlis vienam kitam buvo proga pamąstyti kas jis yra ir ką, gal būt, jis ir pats galėtų atiduoti kitiems. Visi mes vieni nuo kitų priklausome: "nėra nei vaikų be tėvų, nei tėvų be vaikų".

Kun. Mečys Burba,, S.D.B.
Kuopos Asistentas

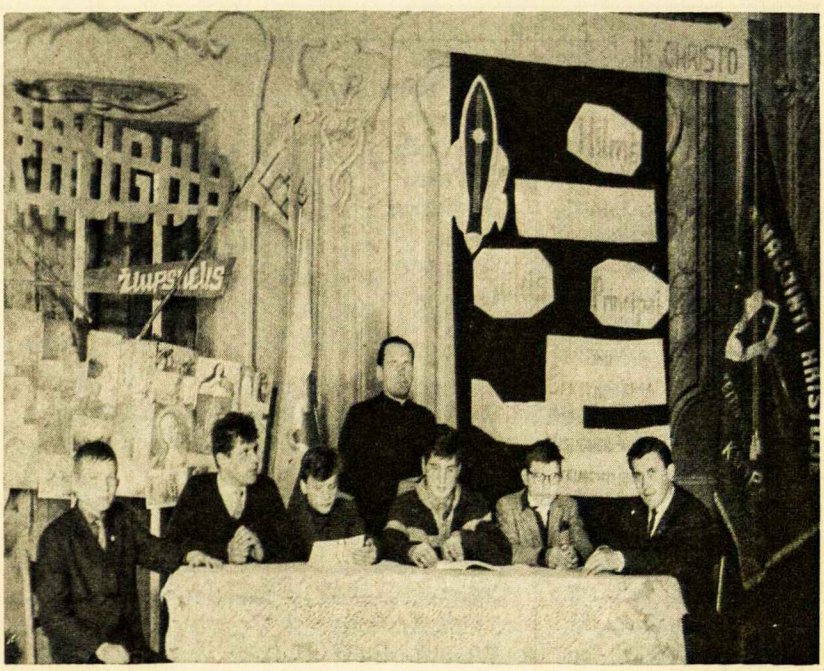

Kongresėlio nuotrauka, kurioje matyti programos išpildytojai. Iš kairės į dešinę: Edmundas Budrys, Juozas Repšys, Kęstutis Repšys — sekretorius, Kazys Kivėnas — pirmininkas, Aleksandras Lebedis ir Petras Butkevičius. Užpakalyje stovi kun. Mečys Burba, kuopos asistentas.

TREČIOJO PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO,

įvykstančio Sao Paulo mieste, Brazilijoje, 1965 m. vasario mėn. 18-19-20-21 dienomis

DARBŲ TVARKA

Vasario m. 18 d. — Ketvirtadienį:

Visą dieną atstovų ir svečių registracija, jų priėmimas ir išskirstymas į apsistojimo vietas.

Po pietų vizitai Sao Paulo valdžios autoritetams.

19:30 val. Vila Zelinos bažnyčioje Kongreso pradžiai pamaldos, kurias atlaikys J.E. Vyskupas V. Brizgys.

Po pamaldų, Vila Zelinoje Seserų Pranciškiečių gimnazijos salėje įvyks oficialus Kongreso atidarymo posėdis, sveikinimai ir susipažinimo vaišės.

Vasario m. 19 d. — Penktadienį:

8:00 val. ryto sekančių sekcijų posėdžiai: 1. Jaunimo sekcija, 2. Lietuviško auklėjimo, 3. Tautinio meno, 4. Lietuvos laisvinimo, 5. Spaudos ir radijo, 6. Sporto, 7. Pastoracijos, 8. Ekonomikos.

20:00 val. vakaro, Vila Zelinos gimnazijos salėje bendras posėdis, sveikinimai, pagrindinė paskaita, meninė dalis.

Vasario m. 20 d. — Šeštadienį:

8:00 val. ryto posėdžiai: paruošiama visų sekcijų darbų santrauka, nutarimai ir rezoliucijos.

Laisva pietų pertrauka.

20 val. vakaro, Kongresas iškilmingai švenčia Lietuvos Nepriklausomybės Dieną Sao Paulo Miesto Teatre.

Vasario m. 21 d. — Sekmadienį:

10:30 val. iškilmingos pamaldos Sao Paulo Katedroje. Po pamaldų vykstama padėti vainiką prie Brazilijos Nepriklausomybės Paminklo. Ten aplankomas Muziejus.

Popietis laisvas.

19:30 val. atsisveikinimo vakarienė, Vila Zelinos gimnazijos salėje. Jos metu rezoliucijų skaitymas, atsisveikinimo kalbos, bendri šokiai ir žaidimai.

Po Kongreso, sekančią savaitę, norintiems bus suruošta ekskursijos po Sao Paulo miestą ir jo įžymybes, į Rio de Janeiro miestą, į Santos uostą ir Atlanto pajūrį.

Kas norėtų dalyvauti šiose turizmo iškylose, malonėkite iš anksto parašyti šiuo adresu:

3-jo PALK Rengimo Komitetas
Caixa Postal 4118
Sao Paulo, Brasil

Atvykę į Sao Paulo miestą, informacijų reikalais skambinkite šiais telefonais: 63-5975 — Informacijų Centras — Lietuvių parapijos klebonija, Vila Zelina. 33-3246 — Radio "9 de Julho" — miesto centre.

Kad išliktume lietuviai išeivijoje, turime susijungti į vieną grandinę, kurios neįveiktų nei laikas, nei atstumai.

Šiam tikslui ir yra ruošiamas 3-sis PAL Kongresas.

Dalyvaudami jame, Jūs turėsite puikiausią progą pamatyti ir pažinti egzotiškiausią tropikų šalį — Braziliją — pačiame jos žydinčiame viduvasary!

Jūsų laukia žavingi Atlanto pajūriai, pasakiški miestai, neregėti vaizdai. O dar labiau Jūsų laukia tautiečių nuoširdus vaišingumas lietuviškuose namuose ir šeimose, kur Jūs būsite priimti kaip savi pas savus!

TORONTO

Toronto SAS Draugovės korespondencija

Lietingą sekmadienio vakarą, lapkr. 15 d., studentai ateitininkai, nebiją sušlapti, subruzdėjo į Balandėlio namus susirinkimui. Šis susirinkimas buvo skirtas daugiau naujiems ateiviams, duoti jiems progos susipažinti arčiau su ateitininkija.

Po maldos sekretorė Vita Liuimaitė perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą. Atrodo, kad sekretorė moka labai gražiai rašyti, tačiau skaičiavime kitas reikalas: suskaičiavo tik 15 praėjusiam susirinkime, bet buvo 18!

Paskaita buvo V. Kolyčiaus — mėgiamo ateitininkų veikėjo Toronte. Joje įdomiai išaiškino naujai atvykusiems ateitininkų pradžią, jų pasaulėžiūrą ir dabartinę veiklą. Pabrėžė, kad studentų ateitininkų draugovė turėtų atlikti svarbiausią rolę ugdyme ir įgyvendinime ateitininkiškų principų. Paskaita buvo įdomi, turininga ir naudinga ne vien naujiems, bet ir "pasenusiems", nes priminė ir jiems ateitininkų tikslus, idealus ir svarbą nuo jų niekados neatitolti.

Daug klausimų iškilo diskusijose, kurios sekė paskaitą. Net ir krikščioniškos laisvės klausimas buvo šiek tiek pasvarstytas. Taigi, ir metinė tema buvo paliesta. Tikrai malonu, kad susirinkusieji kas kartą darosi drąsesni diskusijose, ir šį kartą iškėlė įdomių ir gilių minčių.

Einamuose reikaluose pirmiausia mūsų Balandėlis su savo pinigų dėžute pristatė draugovės finansinę padėtį. Pasirodė, kad aukos mūsų vėliavai po truputį plaukia į tą "black magic" dėžutę. Nario mokestis irgi buvo pradėtas rinkti.

Toliau mūsų matematikė kolegė Vita pranešė apie posėdį, kurį turėjome su Sąjungos valdybos pirmininku "Junior" ir sekretorium Gediminu Naujokaičiu. Tas posėdis buvo darbingas ir galutiniame rezultate suartino mūsų draugovę su Centro Valdyba. Tik tokiu artimu bendradarbiavimu bus galima ateitininkų veiklą praplėsti iki galutinių ribų. Todėl manome, kad valdybos pasiryžimas lankyti visas SAS draugoves yra pats svarbiausias jų uždavinys. Linkime jiems daug sekmės, — ir laukiame atvažiuojant vėl.

Socialinių reikalų vedėja kolegė Vida Tamulaitytė pristatė draugovei pramatytus planus šioje srityje. Prieš Kalėdas — gruodžio 18 d. su skautais akademikais darysime bendrą iškylą — rogutėm važinėsim Albion Hills. Taip pat priminė apie artėjantį LSS suvažiavimą Detroite ir pristatė daugiau informacijos apie žiemos ideologinius kursus, į kuriuos iš Toronto važiuos gražus būrys.

Po Kalėdų didžiausias užsimojimas bus ruošimas viešo Šv. Kazimiero minėjimo. Taip pat pramatyta lankymas psichiatrinių ligonių, lietuviškų pinigų parodėlė ir Užgavėnių balius (Šarkų vakaras su Kačių choru!).

Tuo baigėsi rimtoji susirinkimo dalis. Sekė vaišės, neformalios diskusijos ir pagaliau, deja, skirstymasis namo.

Korespondentė

Vyresniųjų moksleivių kuopa

Šiais metais Toronto St. Šalkauskio vyresniųjų moksleivių ateitininkų kuopos valdybą sudaro Algis Puteris — pirmininkas, Rimas Petrauskas — vicepirmininkas, Juozas Kvederys — iždininkas, Regina Kryžanauskaitė — sekretorė, Antanas Bušinskas — korespondentas, ir Irena Bartusevičiūtė — narė.

Gruodžio 16 įvyko kuopos susirinkimas, kurį pravedė svečias tėvas Gediminas Kijauskas, SJ, MAS Dvasios Vadas. Tėv. Kijauskas trumpai apibūdino moksleivių ateitininkų veikimą ir gyvumo dvasią. Praktiškai paliesti šią veikimo temą, buvo diskutuojama, kaip Toronte galima būtų pravesti lietuviškas šv. Mišias. Pirmiausia buvo stebėta, kad šv. Mišiose daug žmonių sėdi suoluose ir tyliai skaito savo maldaknyges ir kartais visai nepažiūri į kunigą. Ką reikia daryti, kad visi aktyviai dalyvautų? Buvo nuspręsta, kad mes žmones turėtumėme daugiau sudominti šv. Mišiomis, kad jie galėtų ir norėtų jose veikliai dalyvauti: kas nors turėtų gerai ir organizuotai pravesti šitokias lietuviškas šv. Mišias. Nuo kovo 7 d. Toronte bus leidžiama laikyti šv. Mišias grynai lietuvių kalboje. Su Tėv. Kijausku buvo aptarta, kaip šias šv. Mišias būtų galima pravesti. Toronto moksleiviai nutarė jas organizuoti su studentų ir sendraugių ateitininkų pagalba.

Toliau buvo iškeltas klausimas, ką veikti per Kalėdų atostogas? Tėv. Kijauskas trumpai papasakojo apie Dainavos žiemos kursus moksleiviams. Jis sakė, kad reikės dirbti, bet kad tas darbas bus smagus. Kuopoje buvo didelis susidomėjimas kursais: iš viso, į Dainavą išvažiavo devyni kuopos nariai — šeši berniukai ir trys mergaitės. Kelionė, mūsų pirmoji į Dainavą, buvo labai smagi ir visi buvo pilni entuziazmo. Kursams prasidėjus, dalyviai greitai susipažino; visiems patiko paskaitos, kurias skaitė studentai ir

Prof. J. Eretas New Yorko sendraugių tarpe.
Nuotrauka P. Ąžuolo

neseniai baigę mokslus įdomiomis temomis — badas pasaulyje, laisvė, žengimas į ateitį ir t.t. Buvo liūdna kursus užbaigti, nes visi buvo susipažinę naujų draugų ir per tas kelias dienas pajutę kitokią, gyvumą ir aktyvumą ugdančią, dvasią, nenorėjo važiuoti namo, bet visvien reikėjo skirtis. Keliaudami namo, dainavome ir tyliai prisiminėme smagų kursuose praleistą laiką.

Sausio 3 įvyko valdybos posėdis ir bendras kuopos susirinkimas. Šiame susirinkime moksleiviai Prisikėlimo parapijos klebonui įteikė auką naujų patalpų statybai. Susirinkime taip pat planavome įvairių veikimų. Pirmiausiai, nutarėme pravesti Toronte kursus moksleiviams ateitininkams juos geriau supažindinti su ateitininkų organizacija ir tikslu. Kursus pravesti žada moksleivių valdyba su studentų ateitininkų pagalba. Vasario pradžioje galvojame suruošti "Valentine's Day" šokius Toronto gimnazistams.

Mes šiais metais turime įvairių užsimojimų, kuriuos stengsimės įvykdyti. Kuopos nariai yra entuziastiški, ir mes tikimės turėti gerus metus.

A. Bušinskas

ROCHESTER, N.Y.

Miško Brolių Rochesterio moksleivių ateitininkų kuopos valdyba Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga per kun. P. Butkų ir kun. P. Dauknį pasveikino visus Australijos moksleivius ateitininkus. Per kun. J. Šeškevičių pasveikinome Brazilijos moksleivius ateitininkus.

Rochesteryje prie jaunučių prisirašė Rūtelė ir Audrius Klimai ir Vitas ir Birutė Butrimai. Prie moksleivių prisirašė Linas Jurkus.

Daromos pastangos mergaitėms mokytis tautinį šokį Sadutę. Mokytoju kviečiamas Stasys Ilgūnas, kuris yra ilgametis tautinių šokių grupės mokytojas Rochesteryje. **Koresp.**

DETROIT

IR APIE LSS SUVAŽIAVIMĄ

Kadangi jūsų korespondentė iš Chicagos tik penktadienio vakarą tegalėjo atvykti į didįjį Studentų Sąjungos suvažiavimą, tai korespondenciją ir pradeda nuo penktadienio, lapkričio 29-tos dienos vakaro. Atvykusi, skubėjau tuoj pat į Grand Ballroom vykstančius šokius. Čia linksmavakaris buvo ką tik prasidėjęs, bet jau daėjęs labai gerą nuotaiką; tur būt dėl to, kad salė buvo ne per didelė, jauki, orkestras grojo be ilgų pertraukų, gerą ir įvairią muziką, ir gal net ir dėl to, kad dalyviai dar nespėjo pavargti nuo suvažiavimo įtampos. Ilgesnioji orkestro pertrauka buvo gana įdomiai užpildyta Clevelando komediantų Vyto Januškio ir Algio Rukšėno. Tačiau, man atrodo, mūsų juokdariai galėjo kaip nors pasikalbėjimą su "kitataučiu, kalbančiu tik angliškai" pravesti lietuviškai, gal, dėl intereso, su svetimtautišku akcentu. Geroji nuotaika taip pat pasirodė su taip smagiai praėjusiais dainavimais, kad net sienos drebėjo, ir su ypatingai pavykusia, kol. Gailiušytės pravesta, polka su ragučiais. Studentų ir orkestro reakcijos gali būti šiaip susumuotos: kuo smagiau studentai šoko, tuo smagiau orkestras grojo, tuo smagiau studentai šoko... Linksmavakariui pasibaigus, visi išsiskirstė savais keliais iki šeštadienio ryto, kada dar susidomėję diskutantai susitiko užbaigti penktadienio popiečio diskusijas.

Šeštadienis buvo tikrai svarbi diena, nes tą dieną paskaitininkais buvo ypatingai lietuvių studentijos gerbiamas profesorius Eretas ir amerikietis etnologas R. Cullen.

Pirmoji paskaita buvo R. Cullen, "The Place of the Ethnic Group in Today's Society," kurioje dėl pavyzdžio jis paėmė lietuvius. Paskaitininkas prabėgomis apibūdino vakarų civilizacijos progresą nuo Kristaus gimimo, ir jos įtaką į etnines grupes. Tuo parodė, kad kai kultūra keičiasi, turi ir etninės grupės keistis, jeigu jos nenori visai išnykti. Tačiau jis pabrėžė, kad ir besikeisdamos, jos neturi prarasti savo charakteristikų. Jis taip pat pastebėjo, kad vienas didžiausių mūsų trūkumų yra nedavertinimas didžiųjų veikėjų ir pervertinimas mažesniųjų. Mr. Cullen pažymėjo, kad lietuviams netrūksta idealų, bet jie turi sau išsiskirti pasenusius, nerealistiškus ir neįgyvendinamus idealus nuo reikalingųjų, ir naudoti tik tuos, kurie turi daugumos lietuvių pritarimą. Trumpai pasakius, Mr. Cullen pristatė savo temą labai gyvai ir įdomiai realistinėje šviesoje, daugeliui sukeldamas nusistebėjimą, kaip amerikietis gali taip tiksliai pastebėti lietuvių tremties problemas. Jis, anaiptol kitiems amerikiečiams, gerbia lietuvius dėl to, kad jie nesiasimiliuoja kaip kitos tautinės grupės tremtyje.

Po jo paskaitos sekė gyvos ir įdomios diskusijos konkretesnėmis temomis, pvz., kur ir kaip gauti motivaciją, ir kaip ją perduoti lietuvių visuomenei.

Po 25 minučių pertraukos sekė profesoriaus Ereto paskaita "Lietuvis studentas ir tremtis". Profesorius Eretas pradėjo savo paskaitą prisiminimu, kaip jis atsirado lietuvių studentų tarpe. Savo paskaitoje jis pastebėjo, kad lietuvių užduotis tremtyje skiriasi nuo kitų emigrantų užduoties, nes lietuviai emigravo dėl kitų priežasčių. Kadangi dauguma lietuvių inteligentijos emigravo, lietuvių užduotis nėra asimiliuotis į Amerikos mases, bet per kultūrą platinti Lietuvos vardą. Nereikia guostis dėl nedarbo savo mažu skaičiumi, bet atsiminti, kad

pasaulio didieji darbai ir buvo mažumos atlikti. Užbaigdamas pabrėžė, kad studentija yra elitas, nuo kurio priklauso lietuvių tautos vardo garsinimas per kultūrinius atsiekimus.

Profesoriui Eretui pabaigus paskaitą, buvo trumpa pertrauka, po kurios sekė pranešimai.

Sekantis punktas buvo vakaro programa, kurią išpildė Nijolė Martinaitytė ir Jonas Kelečius. Dramos rečitalis susidarė iš dviejų gabaliukų; vienas sunkesnio pobūdžio, kitas lengvesnio, abu labai gražiai ir originaliai išpildyti. Girdėta, kad šis pasirodymas net pranešė Dainavoje įvykusįjį. Devintą valandą toje pačioje Statler salėje įvyko šokiai, kurie praėjo lėtesnėje nuotaikoje negu penktadienio vakaro, bet ir tai, visai geroj. Gal studentai pavargo po įtemptos dienos, gal ši salė, didesnė kaip Grand Ballroom, buvo per didelė, bet Korp! Kiškiukas vakarą pagyvino savo negirdėtom, nematytom lietuviškom dainom, jų pačių parašytais žodžiais. Trūko tik vieno dalyko: kad daugiau žmonių jas būtų girdėję. Kiškiukai prajuokinę suvažiavimą Detroite yra: Zita Acalinaitė, Violeta Aukštakalnytė, Liucija Buivydaitė, Regina Patlabaitė, Teresė Pautieniūtė ir Aldona Zailskaitė. Kaip ir penktadienio vakare, šio vakaro nuotaika pasirodė dainų rateliuose, kurie atsirado per pertraukas ir prieš išsiskirstymą.

Sekmadienį dar susitikome Šv. Antano lietuvių bažnyčioje Detroite, šv. Mišioms, ir tada visi, galutinai išvargę, senas draugystes atnaujinę, naujas pradėję, emigravom iš Detroito atgal į namus.

Aldona Zailskaitė

Dialogas su Dievu

Žmogus dabartiniame pasaulyje vis skuba, bėga, laksto. Staiga sustoja jis ir klausia savęs — kam aš bėgu? Tas žmogus jaučia, kad kažko trūksta jo gyvenime. Jis mato, kad negana bendrauti su žmonėmis — reikia ir su Dievu pabendrauti.

Kai tokios mintys žmogų pradeda apimti, tada yra laikas pasitraukti nuošaliai ir pamąstyti. Taip galvodamos gruodžio 12-13 dienomis 20 katalikių moterų, jų tarpe ir studenčių, susirinko Dainavon uždarom rekolekcijom.

Daug vertingų klausimų buvo iškelta. Rekolektantės, ypatingai studentės, neatsiliko klausimais, kurie lietė gyvenimo apatijos ir paviršutiniškumo temas. Buvo pabrėžta, kad dabar vyksta vertybių skalės maišymas ir tuštumo garbinimas.

Buvo progos giliau pažvelgti į save, įvertinti savo veiksmus ir netiktai tuos, kuriais kas pastebimai blogo buvo padaryta, bet ir tai, kur nepasiryžta atlikti gero, nors tam buvo sąlygos. Tai neeilinė proga gamtoje ir tylumoje pamąstyti, kas esame tarp žmonių ir prieš Dievą, ir ko siekiame.

Rekolekcijas vedė kun. Kijauskas, S.J.

Indrė Damušytė

Studentai diskutuoja

SAS Detroito draugovė savo paskutinį 1964 m. susirinkimą turėjo gruodžio 27 d. pas p.p. Lišauskus. Susirinkimo programa buvo sudaryta iš trijų dalių. Pirmoje dalyje buvo diskutuota apie įvykusį LSS suvažiavimą Detroite, Padėkos Dienos savaitgaly. Buvo sudaryti atskiri diskusiniai būreliai, kurie žiūrėjo į suvažiavimą iš draugiškos, inteligentiškos, visuomeninės ir tautinės pusės. Būreliams vadovavo: I. Damušytė, A. Udrys, D. Bajorūnaitė ir V. Čiunkaitė. Šitoks diskusijų būdas buvo išbandytas pirmą kartą, ir pasirodė labai įdomus ir vertingas. Nutarta tą būdą panaudoti ir sekančiuose susirinkimuose.

Antroj daly buvo svarstomi draugovės einamieji reikalai. Iždininkas V. Marčiukaitis kalbėjo apie finansinį draugovės stovį. Pirmininkas P. Kausteklis pranešė apie besiartinančius Ateitininkų Federacijos Tarybos rinkimus ir apie studentų ateitininkų ideologinius kursus Dainavoj gruodžio 29, 30, 31 dienomis. Sekretorė D. Bajorūnaitė perskaitė draugovės veiklos planą sekantiems metams: numatytus susirinkimus, paskaitininkus ir darbus.

Įdomiausia buvo trečioji susirinkimo dalis. A. Bublys rodė spalvotą filmą iš savo kelionės po Europą. Savo įdomiais paaiškinimais, komentarais ir humoru sudarė tikrą dabartinės Italijos, Vokietijos, Prancūzijos, Olandijos ir Ispanijos vaizdą. Gamta, muzėjai, nesenstantieji architektūriniai paminklai, statybos ir pilys suteikė mums progos pasigrožėti Europos kultūra. Susirinkimas praėjo kalėdinėj nuotaikoj.

Julita Kvedaraitė

SAS IDEOLOGINIAI KURSAI DAINAVOJE

Nuo gruodžio 29 iki sausio 1 d. vyko SAS ideologiniai kursai Dainavoje. Dalyvavo apie 30 studentų. Pirmą dieną paskaitas skaitė Arūnas Liulevičius (apie profesijų pasirinkimą) ir Kęstutis Keblys (apie išlaikymą lietuviškosios kultūros studentijoje). Tą patį vakarą buvo susipažinimo programa.

Trečiadienį, gruodžio 30, Dr. Damušis kalbėjo apie dabartinius ateitininkijos uždavinius ir Aušrelė Skirmuntaitė — apie laisvę. Salvinija Gedvilaitė padarė ilgesnį pranešimą apie sąjungos vicepirmininko pareigas. Po vakarienės talentų vakare dalyvavo Aldona Bušinskaitė, Gražina Lukoševičiūtė, Živilė Šlekytė, Milda Pakalniškytė, Violeta Čižauskaitė, Vytukas Mačiukaitis ir pranešėjas Kazys Jankauskas.

Paskutinę metų dieną sąjungos dvasios vadas kun. Trimakas sakė pamokslą apie pergyvenimo įtaką tikėjime. Vakare po tinklinio žaidimo įvyko "press conference" su Antanu Vainium. Naujų metų sutikime, prie žaižaruojančio židinio, visus pralinksmino Korp! Kiškiuko Zita Acalinaitė, Teresė Pautieniūtė ir Aldona Zailskaitė suruošdamos montažėlį "Panelė Bordo". Naujus metus visi sutiko šampano ir bučkių atmosferoje.

Kitą rytą, kai saulė seniai patekėjusi buvo, kursantai išklausę šv. Mišias ir pavalgę pusryčius skirstėsi namo palikdami Dainavą žiemos seniui besmegeniui.

Ilgesnis aprašymas apie kursus bus ateinančiame "Ateities" numeryje.

L.

"Ateitis" trokšta korespondencijų. Šio skyriaus redaktoriaus adresas: M. Pakalniškytė, 3948 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632.

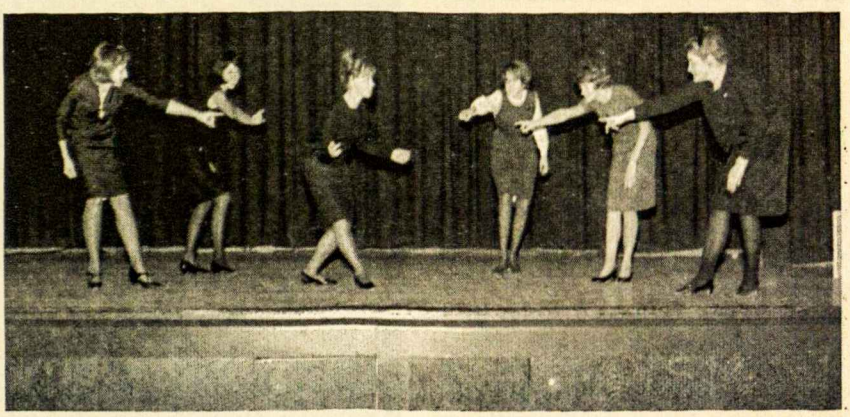

"Meškiuko Inferno" Cicero ateitininkų šventėje.
Nuotrauka G. Bičiūnaitės

CLEVELAND

Gruodžio 13 d. Clevelando SAS Draugovė aplankė Gallery International dailininko Romo Viesulo grafikos parodą. Skulptorius Vytautas Raulinaitis labai įdomiai supažindino mus su dail. Viesulo darbais. Visi buvo tikrai susižavėję Viesulo paroda ir daug sužinojo iš p. Raulinaičio aiškinimų. Nuoširdus ačiū p. Raulinaičiui už malonų sutikimą pabendrauti su mumis.

Prieš aplankant parodą buvo trumpas susirinkimas studentų kavinėje. Susirinkime trumpai pasidalinome mintimis apie LSS suvažiavimą Detroite. Po to buvo apsvarstyti einamieji reikalai, žiemos kursai, rekolekcijos, LSS žiemos stovykla, ir ypatingai Kalėdų pasilinksminimas, kuris jau įvyko Kalėdų dienos vakare.

CHICAGO

Draugovė

Gruodžio 6 d. įvyko SAS draugovės susirinkimas. Prieš pradedant susirinkimą, kiškiukų būrelio narės Z. Acalinaitė, V. Aukštakalnytė, L. Buivydaitė, R. Patlabaitė, T. Pautieniūtė ir A. Zailskaitė išpildė linksmą dainų programą. Susirinkimo pagrindinė dalis buvo dr. Arūno Liulevičiaus ir kun. K. Trimako paskaita apie III Visuotino Bažnyčios Suvažiavimo sesiją pavadinta "Du kalbės apie trečią". Dr. Liulevičius ir kun. Trimakas paaiškino, kokios problemos toje sesijoje svarstytos. Po paskaitos draugovė, apsvarsčiusi visus reikalus, liečiančius žiemos kursus, rekolekcijas, iškylas ir ateinančius susirinkimus, baigė susirinkimą. **J. Jakševičiūtė**

Draugovės susirinkimas

Sausio 10 dieną, neįprastai vėjuotą ir apšalusį sekmadienio rytą, Chicagos draugovės nariai, išklausę Šv. Mišias Tėvų Jėzuitų koplyčioje, ilgai nedelsdami, tuojau susirinko į Jaunimo Centrą, kur laukė kava ir užkandžiai. Kadangi buvo atvykęs Jonas Boguta, buvęs SAS pirmininkas, su paskaita, nariai iš didelio susidomėjimo užmiršo net ir įprastas prieš-susirinkimines dainas ir subildėjo klausyti Jono paskaitos.

Paskaitos pavadinimas "Laisvai apie laisvę". Čia kelios mintys, kurias prelegentas ypatingai pabrėžė: "Laisvės klausimas yra aktualus mums kaip žmonėms, katalikams ir lietuviams. Laisvė yra galimybė pasirinkti, o ne tas specifinis pasirinkimas. Krikščionybė duoda mums laisvę ir progą asmeniškam sprendimui. Kas yra tiesa, neriboja laisvę, bet ją atskleidžia. Tikėjimas yra laisvė, ir be laisvės nėra tikėjimo". Baigdamas, Jonas priderino laisvės principus prie SAS organizacijos ir ragino laikyti joje lietuviškumą ir domėtis pamatiniais religiniais klausimais.

Cicero moksleivės ateitininkės kalėdinėj išvykoj.

Po paskaitos sekė diskusijos, per kurias nariai puolė ir gynė Jono pateiktas mintis ir toliau aiškinosi tiesos ir laisvės klausimais.

Sekė einamieji reikalai, per kuriuos nariai pasidžiaugė atliktais darbais, ir su karštu užsidegimu planavo tolimesnę veiklą.

Ramunė Juozevičiūtė

LOS ANGELES

Užburti vaikai

Gruodžio 6 Los Angeles ateitininkai suorganizavo tradicinę vaikų rudens popietę su rašytojos D. Augienės "Užburtų vaikų" pastatymu.

Pradžioje parodoma pamiškės trobelė, kurioje gyvena keisti gyventojai:

Los Angeles "Užburtieji vaikai".

višta (R. Arbaitė), katinas (L. Kojelis), žvirblis (R. Jodelytė), šuo (V. Narbutas), nebylė Birutė (D. Čingaitė) ir senelė (D. Kojelytė). Iš tikro šie gyvuliai ir paukščiai yra užburti vaikai. Juos už įvairius nusikaltimus nubaudė išmintingas žynys (M. Matulionis), kuris su savo palydovais (A. Arbu ir S. Stančiku) saugo pilį. Pilyje paslėptas stebuklingas vanduo, kuris "gyvybės turi jėgą". Senelė žvėreliams ir paukščiams pasako, kad jie vėl žmonėmis galį tapti, jei jiems žmogus padės surasti gyvybės vandenį. Užburti vaikai išsirengia į žygį. Žygiui vadovauja Birutė. Senelė juos aprūpina stebuklingą galią turinčiomis šukomis, juosta ir kuodeliu.

Tuo tarpu pamiškėje pasirodo jaunimas ir kalbasi apie keistuosius trobelės triukšmadarius. Mergaitės (N. ir J. Kukanauzaitės, M. Uldukytė, D. ir R. Kojelytės) ir piemenukas Vytukas (V. Ažuolaitis) tiki, kad tai užburti vaikai, o berniukai (J. ir P. Domkai, R. Kukanauza) netiki.

Kelionėje užburtus vaikus užpuola vilkai. Įvyksta kova. Tai pamato Vytukas. Vaikai meta stebuklingą kuodelį, kuris pavirsta ežeru, be to su dalgiu į pagalbą šoka Vytukas ir jie vilkus įveikia. Vytukas prisijungia prie keliautojų. Pagaliau pasiekia žynio pilį. Čia žaidžia gėlytės (D. Puškoriūtė, G. Dovidaitytė, V. Jodelytė, R. Žmuidzinaitė, B. Motiejūnaitė) ir laumžirgiai (M. Jodelytė ir V. Polikaitytė). Pilies sargas įsijungia į žaidimą ir su gėlytėmis išbėga, pamiršęs duryse pilies raktą. Tuo tarpu pasirodo mūsų keleiviai. Vytukas atrakina vienas duris. Išbėga sloga (R. Motiejūnaitė) ir užpuola vaikus. Gyvulėliai ją nugali. Atidaro antras. Išbėga velniukai (K. Uldukis, J. Jodelė, R. Polikaitis, V. Narbutas). Ir juos nugali. Už trečių durų slepiasi pikta ugnis (I. Tamošiūnaitė). Pagaliau už ketvirtų durų randa laiptus, kurie nuveda prie gyvybės vandens. Nebylei Birutėlei grįžta kalba, kurios ji buvo netekusi, kad būdama lietuvaitė tik svetima kalba tekalbėjo. Prisipažinę savo kaltes, vaikais atvirto ir paukščiai su žvėreliais.

Su gyvybės vandeniu visi išskuba namo pas savo senelę.

Los Angeles "Užburtieji vaikai" spektaklio vaidintojai.

Vaidino Los Angeles moksleiviai ir jaunučiai ateitininkai. Vaidinimas pasisekė, nes mums daug kas padėjo. Vaidinti mokė D. Polikaitienė ir J. Ažuolaitis. Gražias dekoracijas nupiešė R. Bureikienė ir N. Skaudienė. Scenos rūbus mamytėms siūti padėjo R. Korsakaitė. "Kepurinę" šokti paruošė L. Valaitienė. Šokius ir dainas muzika palydėjo J. Ažuolaitis ir P. Baltakis. Šviesas ir scenos garsus tvarkė Vl. Gilys. Visiems ačiū.

Daina Kojelytė

VOX POPULI

(iš 25 psl.)

klausimo realizavimą konkrečiame gyvenime. Tačiau visais šiais begalin'ai svarbiais klausimais, be mūsų pačių, pasaulyje rūpinasi milijonai, ir mūsoji talka čia lemiamos reikšmės neturės. Tuo tarpu kai grynai lietuviškų problemų sektoriuje rankų ir širdžių stoka metai po metų darosi tiesiog tragiška. Ir jeigu šitas kūrybinės lietuvybės darbų baras bus laikomas tik antraeilės svarbos, ar nebus prasilenkta su pusšimčio metų ateitininkijos tradicija — visu užsidegimu mestis ten, kur labiausiai reikia talkos ir kur gresia didžiausias pavojus?

Štokios mintys noroms nenoroms lenda galvon, kai "Ateityje" regi, jog svetimomis kalbomis knygų pristatymu bei jose keliamų minčių komentavimu rūpinamasi kartais daugiau, negu naujais lietuviškaisiais leidiniais, kai abiejuos pastaruosiuos "Ateities" numeriuos nerandi nė vieno literatūrinio bandymo prozoj ir poezijoj, lyg "Ateitis" lig šiol nebūtų išauginusi ištisas kartas mūsų literatų.

Tenebūna šitie žodžiai priimti kaip kokia pikta kritika, o tik kaip troškimas "Ateičiai" to, kuo ji visada savam laike religine ir tautine prasme buvo, yra ir dar visą eilę metų šiose sąlygose gali būti, kai ją redaguoja toks žvalus, dirbantis ir mąstantis jaunimas.

Red. pastaba: Vertiname šį atsiliepimą apie "Ateities" 8 ir 9 numerius ir žurnalui skiriamą susidomėjimą, bet norėtumėm taip pat, kad būtų suprastas ir mūsų nusistatymas žurnalo redagavime, kaip jį stengėmės praeitame numeryje išdėstyti. Jeigu kalbame ne vien apie lietuviškojo gyvenimo klausimus, tai nereiškia, kad jie mums nesvarbūs. Verkšlenimas, kad jaunimas nelietuviškas dar nėra lietuvybė, kaip kalbėjimas apie universalias vertybes dar nėra jos neigimas. Komentare išreikštu rūpesčiu dėl grožinės literatūros mes pilnai dalinamės — neprarandame vilties, kad mūsų pastangos toj srity ilgainiui nebus bergždžios.

ALp(LKA)1786
1965, Nr.1

administracija kalba:

1. "Ateities" Garbės Prenumeratoriai:

kun. Jonas Švagždys (Brockton),
Dr. Antanas Sužiedėlis (Adelphi, Md.),
kun. J. Grabys (Albany, N.Y.),
J. Pikturna (Cleveland),
Alina Skrupskelienė (Chicago),
kun. K. Juršėnas (Chicago),
kun. K. Pugevičius (Baltimore),
kun. J. Panavas (Chicago),
Dr. A. Belickas (Chicago),
Lt. Stasys Ripskis (Armija),
kun. K. Balčys (Amsterdam, N.Y.),
kun. V. Cukuras (Putnam),
Jonas Šoliūnas (Chicago),
kun. V. Karalevičius (Elizabeth, N.J.),
Petras Spetyla (Springfield, Ill.),
Alf. Pargauskas (Chicago),
P. Baltakis (San Diego),
kun. E. Paukštis (Chester, Pa.),
Aleksas Lapkus (Chicago),
kun. Zen. Smilga (Middletown, Conn.),
Prof. V. Manelis (Lockport, Ill.),
inž. Pr. Urbutis (Chicago),
E.J. Orentas (W. Hartford, Conn.),
Prof. B. Vitkus (Chicago),
kun. P. Patlaba (Cicero),
Adomas Viliušis (Chicago),
Dr. A. Šidlauskaitė (Canada),
kun. B. Dagilis (Detroit),
J. Kazickas (New Rochelle, N.Y.),
kun. A. Baltinis (Chicago),
Pr. Grušas (Los Angeles).

II. Aukos "Ateities" paramai

SAS Chicagos draugovė ir L.F. Bičiuliai iš N. Metų sutikimo pelno $100.00
Aušrelė Skirmuntaitė (Chicago) $20.00
Aleksandras Andriušaitis (Syracuse, N.Y.) $6.00
kun. K. Pugevičius (Baltimore) $5.00,
Elig. S. Sužiedėlis (Brockton) $5.00,
kun. J. Staškevičius (Toronto) $5.00,
Dr. V. P. Vygantas (Brooklyn) $3.00.

Aukojo po $2.00:

kun. A. Kardas (N.Y.),
kun. K. Juršėnas (Chicago),
inž. Pr. Urbutis (Chicago),
Dr. Domas Jasaitis (Tampa, Fla.),
Prof. B. Vitkus (Chicago),
A. Saulis (Toronto),
K.A. Juozapavičius (Plymouth Meeting).

Po $1.00 aukojo:

J. Pauliukonis (Worcester),
kun. V. Pikturna (Brooklyn),
J. Račickas (Toronto),
Br. Jucėnienė (Middletown),
Jūratė Krokytė (Rochester).

III. Apmokėjo "Ateities" prenumeratas užsienio moksleivijai:

ASS Chicagos skyrius $30.00
kun. Dr. L. Lumas (Roseville, Calif.) $15.00
Dr. V. P. Vygantas (Brooklyn) $6.00
Dr. A. Starkus (Brooklyn) $6.00
A. Valavičius (Chicago) $6.00
J. Tininis (Los Angeles) $5.00
J. Šoliūnas $5.00 Melbourne MAS kuopai Australijoje,
Prel. M. Krupavičius $5.00

Po $3.00 atsiuntė:

St. Rudys (Pacific Grove, Cal.),
Dr. Irena Kuras (Chicago),
J. Končius (Cicero),
Vyt. A. Sužiedėlis (Brockton),
kun. K. Pugevičius (Baltimore),
A. Kasulaitis (Cleveland),
St. Ruibys (Toronto),
J. Sabaliauskas (Toronto),
A. Laniauskienė (Cicero),
kun. V. Memėnas (Joliet, Ill.),
L. Dambriūnas (Brentwood, Md.),
Z. Prūsas (Chillicothe, Ohio),
Dr. A. Belickas (Chicago),
M. Petrikienė (Chicago),
kun. J. Staškevičius (Toronto),
inž. Pr. Urbutis (Chicago),
Prof. B. Vitkus (Chicago),
Dr. D. Jasaitis (Tampa, Fla.),
Saulė Brazdžionytė (Los Angeles).

Garbės prenumeratoriams, aukojusiems "Ateities" paramai ir apmokėjusiems prenumeratą užsienio moksleivijai nuoširdžiai dėkoja

"Ateities" administracija

"ATEITIES" ATSTOVAI IR PLATINTOJAI

AUSTRALIJOJE: Rev. P. Dauknys, 6 Third ave., ST. PETERS, S.A., Adelaide. Australia.

ANGLIJOJE: ev. Kuzmickis, 21 Ann Place, Little Horton, Bradford.

BAZILIJOJE: Rev. J. Šeškevičius, Caixa Postal 29, SAO ROQUE, estd. S. Paulo, Brazil.

KOLUMBIJOJE: Rev. dr. prof. P. Ragažinskas, Collegio San Jose, ap. aereo 11-80 Medelin, Colomb.

V. VOKIETIJOJE: Rev. J. Aviža, 8 Muenchen 2, Unterer Anger 17/1 (prenumeratos kaina metams 12 DM).

KANADOJE: 1) Mr. A. Bumbulis, 200 Indian Grove, Toronto, Ont. 2) Mr. J. Pleinys, 137 Gladstone Ave., Hamilton, Ont.

JAV-bėse ir ten, kur nėra atstovų, "Ateitį" platina MAS kuopos ir SAS draugovės; talikinikauja kiekvienas prenumeratorius, jei nurodo adresą tų, kuriems būtų galima pasiųsti "Ateitį" susipažinimui.

80.725.44